

15.03.2019

Kokousaika 15.03.2019 14:00 - 15:18

Kokouspaikka Lautakunnan sali, Kansakoulukatu 3

Läsnä

Jäsenet

Modig, Silvia puheenjohtaja
poistui klo 14:42, poissa 62 § - 65 §
varapuheenjohtaja

Stranius, Leo
Abib, Mukhtar
Klemetti, Tapio
Saukkonen, Lea
Villo, Pertti
Vihervaara, Anita varajäsen

Muut

Henttonen, Pekka asiakkuusjohtaja
Forss, Pertti yksikön päällikkö
Kinnunen, Taina arkkitehti
poistui klo 15:03, poissa 62 § - 65 §

Miller, Kai rakennusvalvontapäällikkö
Mustonen, Salla tiimipäällikkö
poistui klo 15:03, poissa 62 § - 65 §

Ruuska, Pentti yksikön päällikkö
poistui klo 15:03, poissa 62 § - 65 §

Åberg, Riikka yksikön päällikkö
Miinalainen, Matti viestintäsuunnittelija
Moberg, Pirjo hallintosihteeri

Puheenjohtaja

Silvia Modig 57-61 §
Leo Stranius 62-65 §

Esittelijät

Pekka Henttonen asiakkuusjohtaja
57-58 §
Salla Mustonen vs. yksikön päällikkö
59-60 §
Taina Kinnunen va. yksikön päällikkö

15.03.2019

Riikka Åberg	61 § yksikön päällikkö
Pertti Forss	62 § yksikön päällikkö 63-65 §

Pöytäkirjanpitäjä

Pirjo Moberg	hallintosihteeri 57-65 §
--------------	-----------------------------

15.03.2019

---

§	Asia	
57	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
58	Asia/2	Ilmoitusasiat
59	Asia/3	Kaksi oikaisuvaatimusta kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat –palvelukokonaisuuden rakennusvalvontapalveluiden lupayksikön arkkitehdin asuinpientalon rakentamista koskevasta rakennuslupapäätöksestä
60	Asia/4	Rakennuslupahakemus, uusien liittymien rakentaminen kiinteistölle 091-418/6:0146, Malmin lentoasema, Helsingin kaupunki/Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelu
61	Asia/5	Oy Ankkalampi-Ankdammen Ab:n oikaisuvaatimus rakennuslupapäätöksestä koskien lupahakemusta myymälän muuttamiseksi päiväkodiksi, Hämeentie 124
62	Asia/6	Helsingin elintarvikevalvontasuunnitelman 2018 toteutumisen arviointi
63	Asia/7	Määräyksen antaminen ja uhkasakon asettaminen terveystaitan poistamiseksi
64	Asia/8	Tupakka- ja lääkelain valvontasuunnitelman 2018 toteutumisen arviointi Helsingissä
65	Asia/9	Terveystuojelun valvontasuunnitelman 2018 toteutumisen arviointi Helsingissä

§ 57

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Samalla kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti valita pöytäkirjantarkastajaksi jäsenen Pertti Villo ja varatarkastajaksi jäsenen Lea Saukkonen.

Esittelijä

asiakkuusjohtaja
Pekka Henttonen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Samalla kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää valita pöytäkirjantarkastajaksi jäsenen Leo Stranius ja varatarkastajaksi jäsenen Vafa Järnefelt.

Esittelijä

asiakkuusjohtaja
Pekka Henttonen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 58
Ilmoitusasiat

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti merkitä tiedoksi.

Kaupunginvaltuuston kokous 13.2.2019

§ 41 Meilahden Töölöntullin korttelin 520 asemakaavan muuttaminen (nro 12515)

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 15. kaupunginosan (Meilahti) korttelin 520 tontteja 8, 14 ja 19 koskevan asemakaavan muutoksen 5.6.2018 päivätyn piirustuksen numero 12515 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

[Linkki pöytäkirjaan](#)

Helsingin hallinto-oikeuden päätös 27.2.2019 numero 19/0119/5

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto velvoitti 19.1.2018 § 19 tekemällään päätöksellä rakennuksen omistajan kunnostamaan kiinteistöllä 091-432-0001-0023, Linnunlauluntie 4, olevan kolmikerroksisen asuinrakennuksen parvekkeet pätevien suunnittelijoiden tekemien suunnitelmien mukaisesti 1.11.2018 mennessä juoksevan sakon uhalla, jonka peruserä on kaksikymmentätuhatta euroa ja lisäerä neljätuhatta euroa jokaiselta yhden kuukauden ajanjaksolta, jonka kuluessa asetettua velvoitetta ei ole noudatettu.

Lisäksi kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto velvoitti rakennuksen omistajan kunnostamaan rakennuksen räystäät, syöskitorvet ja pihamaan hulevesijärjestelyt sekä maalaamaan rakennuksen julkisivut 1.11.2019 mennessä juoksevan sakon uhalla, jonka peruserä on kaksikymmentätuhatta euroa ja lisäerä neljätuhatta euroa jokaiselta yhden kuukauden ajanjaksolta, jonka kuluessa asetettua velvoitetta ei ole noudatettu.

Rakennuksen omistaja valitti jaoston tekemästä päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen, joka on 27.2.2019 antanut valitukseen päätöksen. Hallinto-oikeus ei ole tutkinut valitusta siltä osin kuin siinä on vaadittu 1 000 euron suuruisen valvontamaksun kumoamista, koska rakennuksen omistaja ei ole valittanut jaoston oikaisunhakuun antamasta päätöksestä. Hallinto-oikeus on alentanut molempien asetettujen uhkasakkojen peruserät 10 000 euroon ja molempien uhkasakkojen lisäerät 1 000 eu-

15.03.2019

roon jokaiselta yhden kuukauden ajanjaksolta, jonka kuluessa veloitetta ei ole noudatettu. Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen muutoin.

Parvekkeiden kunnostamista koskevan veloitteen täyttämiseksi asetettu määräaika on pidennetty päättymään 30.11.2019. Räystäiden, syöksytörien, julkisivujen ja pihamaan hulevesijärjestelyjen kunnostamista koskevan veloitteen täyttämiseksi asetettu määräaika on pidennetty päättymään 30.11.2020. Hallinto-oikeuden päätöksessä jaoston asettamia määräaikoja on pidetty riittävänä, mutta määräaikoja on pidennetty hallinto-oikeuden käsittelystä johtuen.

Esittelijä

asiakkuusjohtaja
Pekka Henttonen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

asiakkuusjohtaja
Pekka Henttonen

Oheismateriaali

1 Helsingin hallinto-oikeuden päätös 27.2.2019

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 59

Kaksi oikaisuvaatimusta kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat –palvelukokonaisuuden rakennusvalvontapalveluiden lupayksikön arkkitehdin asuinpientalon rakentamista koskevasta rakennuslupapäätöksestä

HEL 2019-002415 T 10 04 03

42-29-18-OIK ja 42-30-18-OIK

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti hylätä ***** ja Asunto Oy Granfeltintie 2:n tekemät oikaisuvaatimukset kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat –palvelukokonaisuuden rakennusvalvontapalveluiden lupayksikön arkkitehdin rakennuslupapäätöksestä 1.11.2018 (§ 630).

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää muuttaa arkkitehdin rakennuslupapäätöstä tekemällä päätökseen seuraavan lisäyksen: Maankäyttö- ja rakennuslain 175 §:n nojalla myönnetään vähäisenä poikkeamisena lupa ylittää tontilla voimassa olevan, 28.5.1985 vahvistuneen, asemakaavan numero 8630 sallima rakennuspaikkana olevan tontin 91-42-25-2 asuinkerrosala 593 kem2 siten, että ylitys on 10 kem2. Prosentteina ilmoitettuna asuinkerrosalan ylitys on 1,69 %. Ylitys johtuu siitä, että uudisrakennuksen ulkoseinä on paksumpi kuin 250 millimetriä ja ulkoseinän 250 millimetriä ylittävä osuus on laskettava rakennuksen kerrosalaan, koska tontilla voimassa oleva asemakaava on vahvistunut vuonna 1985, minkä johdosta maankäyttö- ja rakennuslain 115 §:n 3 momentin säännös ei tule nyt sovellettavaksi.

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää jättää toimivaltaansa kuulumattomana asiana tutkimatta ***** tekemän oikaisuvaatimuksen siltä osin, kuin oikaisuvaatimuksessa on esitetty hallintokantelun luonteisia väitteitä, jotka kohdistuvat Helsingin kaupungin asemakaavoitus –palvelun, ennen 1.6.2017 Helsingin kaupungin kaupunkisuunnitteluviraston, arkkitehdin toimintaan poikkeamishakemuksen käsittelyn yhteydessä sekä rakennuslupahakemuksen käsittelyn yhteydessä.

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeisenä arkityöpäivänä, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon.

Oikaisuvaatimusten alainen rakennuslupapäätös

15.03.2019

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat –palvelukokonaisuuden rakennusvalvontapalveluiden lupayksikön arkkitehti on päätöksellään 1.11.2018 (§ 630) myöntänyt rakennusluvan, Facta-tunnus 42-2519-18-A, asuinpientalon ja autosuojan rakentamiselle osoitteessa Armas Lindgrenin tie 4 olevalla tontilla 91-42-25-2. Uudisrakennukset sijoittuvat tontin pohjoisosaan. Luvan saajat ovat *****

Rakennuspaikan tontti on jaettu 28.3.2017 päivätyllä hallinnanjakosopimuksella siten, että Asunto Oy Kulosaaren Eteläinen Rantatie 4 omistaa tontista 749/1000 ja luvan saajat omistavat tontista 251/1000 sekä että kumpikin osapuoli omistaa hallitsemallaan alueella sijaitsevat rakennukset. Tontin koko on 1978 m², josta yhtiö omistaa 1618 m²:n suuruisen osan 1 ja luvan saajat omistavat 360 m²:n suuruisen osan 2.

Rakennuslupapäätöksessä todetaan muun ohella seuraavaa:

Tontin pohjoisosaan rakennetaan harjakattoinen, kaksikerroksinen, kivirakenteinen, vaaleaksi rapattu pientalo, jossa on maanpinnan alapuolella oleva kellarikerros. Rakennus sijoitetaan hallinnonjakosopimuksen mukaisesti omalle hallinta-alueelle, 4 metrin päähän ympäröivistä naapurin rajoista. Päärakennuksen viereen rakennetaan puurakenteinen, viherkattoinen autokatos/pihavarasto, jossa on 1 autopaikka. Puustoa tontin rajalla säilytetään. Koko tontin pihasta on tehty pihasuunnitelma, jossa on määritelty säilytettävien ja istutettavien puiden ja kasvien sijainnit. Olohuone, keittiö ja eteinen sijaitsevat esteettömässä 1. kerroksessa eli sisääntulokerroksessa. Makuuhuoneet pesu- ja wc-tiloihin sijaitsevat 2. kerroksessa. Kellarikerrokseen sijoitetaan sauna- ja tekniset tilat sekä varastot. Jätekatos sijaitsee tontilla, Armas Lindgrenin tien risteyksessä.

Kaupunkisuunnitteluviraston virastopäällikkö on myöntänyt 21.9.2015 (§ 40) poikkeamispäätöksen HEL 2015-003271 T 10 04 01, Rakvv 42-523-15-S, Ksv:n hankenumero 5049_1. Poikkeamispäätös sallii poikkeamisen asemakaavan osoittamasta kerrosalasta, peittoalasta, autokatosten sallitusta kerrosalasta sekä kahden autokatoksen rakentamisen asemakaavaan merkitylle istutettavalle alueelle, jossa puusto on säilytettävä. Poikkeamiset on myönnetty ehdoilla, että jatkosuunnittelun yhteydessä tontille on laadittava pihasuunnitelma, joka tulee esittää rakennuslupaa haettaessa sekä ehdolla, että autokatokset toteutetaan viherkattoisina.

Kaupunginmuseo puoltaa lausunnossaan 31.5.2018 hanketta edellyttäen pihasuunnitelmaa ja tontin vehreyden säilyttämistä.

15.03.2019

Suunnitelma on lainvoimaisen poikkeamispäätöksen mukainen eikä siten katsota aiheuttavan naapurille haittaa ja täyttää täten rakennusluvasta myöntämisen edellytykset.

Pihasuunnitelman mukaiset puut nro 4 ja 5 määrätään säilytettäväksi ja ne tulee rakennustöiden aikana suojata asianmukaisesti. Ennen rakennustöiden aloittamista on esitettävä puidensuojasuunnitelma. Puiden säilyminen on huomioitava kaivu- ja mahdollisissa louhintatyösuunnitelmissa.

Rakennuslupahakemus on jätetty Lupapisteeseen 20.10.2017. Kaupunkisuunnitteluviraston virastopäällikön poikkeamispäätöksen 21.9.2015 (§ 40) kohdan, Jatkoimenpiteet, mukaan rakennuslupa on haettava kahden vuoden kuluessa poikkeamispäätöksen lainvoimaisuudesta lukien. Jatkoimenpiteet -kohdassa on lisäksi todettu: Tämä päätös annetaan julkisanon jälkeisenä arkityöpäivänä 28.9.2015, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisen tietoon. Päätöksen oikaisuvaatimusaika päättyy 12.10.2015 liitteenä olevan oikaisuvaatimusohjeen mukaisesti.

Helsingin kaupungin kaupunginlakimies on antanut 9.8.2018 lausunnon, jossa hän esittää Helsingin kaupunginkanslian oikeuspalveluiden kannan rakennuslupahakemuksen jättämiseen liittyen. Kaupunginlakimies toteaa lausunnossaan seuraavaa: Hallintolain 6 §:n mukaan viranomaisten toimien on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia. Vilpittömässä mielessä toimineella yksityisellä henkilöllä tulee olla oikeus luottaa viranomaisten toimintaan. Tämä ei koske ainoastaan viranomaisen päätöksiä, vaan myös viranomaisen kehoituksia tai neuvoja toimia tietyllä tavalla. Lainvoimaisuustodistuksessa oleva virheellisyys on verrattavissa muutoksenhakuohjeessa olevaan virheeseen. Yksityiselle henkilölle ei pidä tulla oikeudenmennyksiä sen vuoksi, että hän luottaa viranomaisen antamasta lainvoimaisuustodistuksesta ilmenevään lainvoimaiseksituloajankohtaan. Poikkeamispäätöksestä ilmenee oikaisuvaatimusajan oikea päättymisajankohta. Päätöksessä ei kuitenkaan kerrota sitä, että päätös tulee lainvoimaiseksi oikaisuvaatimusajan päättymisen jälkeen, jos päätökseen ei ole haettu muutosta. Vaikka tämä tieto ilmenisikin päätöksestä, olisi yksityisellä silti oikeus luottaa Helsingin kaupungin antamaan lainvoimaisuustodistukseen ja siinä ilmoitettuihin tietoihin päätöksen lainvoimaiseksi tulosta. Oikeuspalveluiden näkemys on, että rakennuslupahakemusta tulisi käsitellä ajoissa saapuneena ja tehdä asiassa päätös.

Rakennuslupapäätöksen tekijä katsoo, että kaupunginlakimiehen näkemystä asiasta on pidettävä oikeana. Rakennuslupahakemus on käsitelty ajoissa saapuneena.

15.03.2019

Päätösote lähetetään tiedoksi huomautuksen tehneille naapureille.

Ensimmäinen oikaisuvaatimus

***** on tehnyt rakennuslupapäätöksestä oikaisuvaatimuksen muutoksenhakuajan kuluessa. Hän omistaa rakennuspaikan länsipuolella olevan rajanaapuritontin 91-42-25-1 ja tontilla sijaitsevat rakennukset. Muutoksenhakija vaatii, että rakennuslupapäätös on kumottava siten, että rakennuslupaa ei myönnetä.

Muutoksenhakija esittää oikaisuvaatimuskirjelmässään vaatimukselleen seuraavia perusteluja:

Rakennuslupapäätös on lain ja muiden määräysten vastainen, eikä suunnittelun toteutus ole linjassa poikkeamispäätöksessä myönnetyn uudisrakennuksen tai muiden siinä asetettujen ehtojen kanssa.

Esteellisyys. Valmistelun ja myönteisen rakennuslupapäätöksen tehneellä arkkitehdillä, (oikaisuvaatimuskirjelmässä käytetään tässä ja muissa kirjelmän kohdissa arkkitehdin sukunimeä), on ollut ennakkoaikaa tulevaan päätökseensä ja hän on toiminut puolueellisesti, joten hän on ollut esteellinen tekemään ko. päätöstä. Arkkitehti on antanut mahdollisuuden antaa vastine naapureiden huomautuksiin, mutta ei viimeksi mainituille vastaavanlaista mahdollisuutta. Onko lupaa hakenneilla ollut käytössään arkkitehdin rakennuslupapäätös tai luonnos siitä ennen kuin päätös on tehty 1.11.2018? Kaupunkiympäristön ohjeistuksen mukaan rakennuslupaa hakenut – yleensä asiamiehenään hankkeen pääsuunnittelija – ja asiaa valmisteleva lupa-arkkitehti käyvät ennakkoneuvottelun rakennusvalvonnassa. Muita asianosaisia, kuten naapurikiinteistöjen omistajia, ei oteta ko. neuvotteluihin, eikä lupakäsittelijä neuvo heitä. Rakennusvalvonnan yleinen toimintatapa johtaa siihen, että hakijaa neuvonut lupakäsittelijä ei voi noudattaa hallintolain mukaista tasapuolista asianosaisen kohtelua, ja siihen, että lupakäsittelijälle pakostakin tulee ennakkoaikaa hakemukseen ja tulevaan lupapäätökseensä. Näiden seurauksena hän on esteellinen tekemään rakennuslupapäätöstä.

Hallintolakiin perustuvan määräaikojen asettamisvelvollisuuden laiminlyönnit. Rakennuslupahakemus on ollut puutteellinen. Asettamatta hakijoille hallintolain 40 §:n mukaisia määräaikoja puutteellisuuksien korjaamiseksi arkkitehti on antanut heille (hankkeeseen ryhtyvälle) oikeuden täydentää hakemusasiakirjoja siitäkin huolimatta, että ko. rakennuslupaa oli poikkeamispäätöksen nimenomaisen ehdon mukaisesti haettava kahden vuoden määräajassa poikkeamispäätöksen lainvoimaisuudesta lukien.

15.03.2019

Kirjallisen rakennuslupahakemuksen puuttuminen. Rakennuslupahakemuksen on merkitty johonkin asiakirjaan saapuneen rakennusvalvontaan 20.10.2017. On pääteltävissä, että lupaa ei ole haettukaan laissa edellytetyllä tavalla kirjallisesti, vaan suullisesti. Kirjallisen rakennuslupahakemuksen puuttuessa ei ole mahdollista todentaa sitä, milloin lupahakemus on jätetty, eikä sitäkään, mihin perustuu rakennusvalvonnassa tehty merkintä rakennuslupahakemuksen saapumispäivästä 20.10.2017. Ei voida myöskään kirjallisen hakemuksen puuttuessa todentaa sitä, mitkä ovat olleet sen liiteasiakirjat. Pihasuunnitelmaa ei ole toimitettu ennen kuin vasta lokakuussa 2018 eli poikkeamispäätöksen kahden vuoden määräajan päättymisen jälkeen. Koska kirjallista rakennuslupahakemusta ei ilmeisesti ole olemassa, rakennuslupaa ei ole haettu MRL 131 §:n mukaisesti, joten rakennuslupaa ei ole haettu asianmukaisesti tähänkään päivään mennessä. Myönteistä rakennuslupapäätöstä ei olisi saatu tehdä lakiin perustuvan kirjallisen lupahakemuksen puuttuessa.

Velvollisuus kuulla naapureita hankkeen kaikilta osilta laiminlyönti. Naapureita ei ole kuultu MRL:n edellyttämällä tavalla pihasuunnitelmasta. Tämä on menettelytapavirhe ja lisäksi luvan hakijoita naapureiden kustannuksella suosivaa.

Katselmus ilman että naapurit olisivat saaneet osallistua siihen. Arkkitehti on yhdessä Helsingin kaupungin maisema-arkkitehdin kanssa pitänyt katselmuksen 10.10.2018 hanketontilla kutsumatta siihen naapuritonttien edustajia.

Rakennusluvan myöntäminen poikkeamispäätöksen ehtona olevan kahden vuoden määräajan jälkeen. Poikkeamispäätös tuli lainvoimaiseksi 12.10.2015 virka-ajan päättyessä. Rakennuslupahakemus on joka tapauksessa jätetty vasta yli kahden vuoden kuluttua poikkeamispäätöksen ehtona olevan määräajan päättymisestä. Rakennuslakimiehen kannanoton (sähköposti 14.6.2018) mukaan ko. rakennuslupaa ei voida myöntää, koska hakemus on tehty yli kahden vuoden kuluttua ao. poikkeamispäätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta. Tämä kannanotto ei ole jostakin syystä kelvannut arkkitehdille. On pyydetty kannanottoa kaupunginlakimieheltä. ”Ylin” kaupungin lakimies ei ole tulkinnoissaan aina oikeassa eikä kaupunginlakimies varsinkaan nyt tulkinnassaan ko. määräajan ylittämisen vaikutuksista. Kaupunginlakimiehen tulkinnan oikeudelliset perustelut eivät ole vakuuttavia sekä rakennusluvan hakijoita on suosiva tulkinta siitä, että määräajan jälkeen saapunutta lupahakemusta voitaisiin ”käsitellä ikään kuin hakemus olisi tehty määräajassa”, viestittävät hänen pyrkiensä kannanotossaan siihen, että kirjaamon virheestä ei aiheutuisi kaupungille haitallisia seuraamuksia.

15.03.2019

MRL:iin ja ko. poikkeamispäätökseen perustuvassa kahden vuoden määräajassa lupahakemusta ei ole tehty. Tämä on riidaton tosiasia.

Helsingin kaupunginmuseon lausunto ja myönteisen rakennuslupapäätöksen tehneen asenteellisuus. Arkkitehti on kirjoittanut, että "kaupunginmuseo on puoltanut lausunnossaan 31.5.2018 hanketta edellyttäen pihasuunnitelmaa ja tontin vehreyden säilyttämistä". Tämä on kyllä myönteisen lupapäätöksen tehneen asenteellinen tulkinta kaupunginmuseon lausunnosta. Siellä ei nimittäin ole yhtäkään kohtaa, jossa kaupunginmuseo olisi puoltanut hanketta. Sen sijaan siellä on useita kohtia, joissa kaupunginmuseo on suhtautunut kriittisesti hankkeeseen. Kaupunginmuseon lausunnossa mm. todetaan: "Tontille on 21.10.2015 myönnetty voimassa olevasta asemakaavasta poikkeaminen, jota valmisteltaessa ei ole pyydetty kaupunginmuseon lausuntoa. Nyt esillä oleva suunnitelma on siis periaatteessa voimassa olevan poikkeamispäätöksen mukainen. Kaupunginmuseo pitää Armas Lindgrenin tie 4 tontin puustoltaan säilytettäväksi alueeksi määritellyn osan rakentamista valitettavana, sillä Kulosaaren puutarhakaupunginosan vehreän ominaisuutensa säilymisen kannalta katuja reunustavien vihervyöhykkeiden rinnalla myös kortteleiden keskiosien puustolla on tärkeä rooli. Uudisrakennusten rakentamisen myötä menetetään nykyisellään melko vihreä ja puustoinen tontinosa."

Uudisrakennuksen sijainti. Poikkeamispäätöksen ja sitä edeltäneen hakemuksen mukaan ko. uudisrakennus olisi sijainnut tontin koilliskulmassa tai tontin vanhan rakennuksen koillispuolella. Nyt uudisrakennus, jolle rakennuslupa on myönnetty, tulisivat sijaitsemaan tontin pohjoisosassa (ja luoteiskulmassa). Tästä syystä nyt myönnetty rakennuslupa on poikkeamispäätöksen vastainen. Poikkeamispäätöksen asiakirjojen mukaan uudisrakennus tuli sijoittaa 4,6 metrin etäisyydelle oikaisua vaativan omistaman tontin rajasta. Poikkeamispäätöksen vastaisesti rakennuslupa on nyt myönnetty siten, että etäisyys naapurin rajaan onkin vain 4 metriä eli 60 cm lähempänä naapurin tonttia. Naapurit ovat luottaneet siihen, että uudisrakennus tulee sijaitsemaan tontin koilliskulmauksessa, jossa se häiritsee naapuritonttien yksityisyyttä huomattavasti vähemmän.

Muut virheellisyydet ko. rakennuslupapäätöksessä.

Lupapäätöksessä otsakkeen "Päätös" alla todetaan, että ennen työvaiheen aloittamista on toimitettava mm. pihasuunnitelma. Onko siis rakennuslupa myönnetty, vaikka poikkeamispäätöksen ehtona olevaa pihasuunnitelmaa ei olekaan olemassa? Lisäksi todetaan, että myös huulevisuunnitelma on tuolloin toimitettava.

15.03.2019

Poikkeamispäätöksen mukainen uudisrakennuksen kerrosala on 98 (74+23) neliometriä. Tästä poiketen rakennusluvassa on nyt hyväksytty kerrosalaksi 108 neliometriä. Kerrosala on laskettu lupaa hakeneiden ja luvan myöntäneen toimesta väärin. MRL 115 §:n mukaista vähennystä kerrosalasta ulkoseinien paksuuden perusteella ei nyt voida tehdä, koska MRL voimaantuloa koskevan 217 §:n perusteella saman lain 115 §:ää ei sovelleta alueella, jolla on asemakaava ajalta ennen MRL:n voimaantuloa 1.1.2000, vaan tällöin on sovellettava aikaisempaa lakia (rakennuslaki). Armas Lindgrenin tie 4:n tontti kuuluu alueeseen, jolla on voimassa 28.5.1985 hyväksytty asemakaava (nro 8630) eli asemakaava, joka on ollut voimassa ennen MRL:n voimaantuloa 1.1.2000. Siten MRL 217 §:n perusteella on sovellettava aikaisempaa rakennuslakia. Rakennuslain 131 a §:n mukaan sellaisena kuin lainkohta on 11.6.1965 mukaan uudisrakennuksen pinta-ala lasketaan seuraavasti: ”Kerrosalaan luetaan kerrosten alat ja se ullakon tai kellarikerroksen ala, johon sijoitetaan asuin- tai työhuoneita tai rakennuksen pääasiallisen käyttötarkoituksen mukaisia tiloja. Kerroksen ala on vaakasuora pinta-ala, jota rajoittavat kerrosten seinien ulkopinnat tai niiden ajateltu jatke ulkoseinien pinnassa.” Yhdeksi kerrosalan laskentaperusteeksi tulee siten ulkoseinien ulkopinnat olivat ulkoseinät kuinka paksut tahansa. Minkäänlaista vähennystä ulkoseinien paksuuden perusteella ei voida nyt tehdä, koska rakennuslain 131 a § ei sellaiseen anna oikeutta. Myös esim. ympäristöministeriön ”Asemakaavamerkinnät ja -määräykset” julkaisussa vuodelta 2000 s. 78 todetaan: ”Mikäli alueen asemakaava on hyväksytty 1.1.2000 jälkeen, kerrosala lasketaan uuden maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) säännösten mukaan. Jos taas kaava on hyväksytty ennen 1.1.2000, käytetään edelleen rakennuslain (RakL) mukaista kerrosalan laskemistapaa.” Sama kerrosalan laskemiseen kuuluva lakiviittaus todetaan lisäksi ympäristöministeriön julkaisemassa ”Kerrosalan laskeminen” vuodelta 2000. Rakennusluvan mukaista kerrosalan ylittämistä poikkeamispäätöksen vastaisesti ei voida pitää vähäisenä sen ollessa noin 10 % senkään vuoksi, että hanketontille on poikkeamispäätöksellä saatu asemakaavan yhden rakennuksen enimmäiskerrosalan ylittävänä 45 k-neliometriä sekä uudisrakennuksen, autokatoksen ym. asemakaavan enimmäismäärän peittoalan ylityksenä 127 neliometriä (32 %) että autokatoksen sallitun enimmäismäärän ylityksenä 30 neliometriä (75%).

Lupapisteiden asiakirjoihin on otsakkeen hakemuksen vaihe alla merkitty ”Hakemus jätetty”. Tällainen asiakirja ja merkintä on annettu naapureille heitä kuultaessa. Myöhemmin lupapisteessä ilmeisesti lupavalmistelijajärjestö on arkkitehdin toimesta ko. merkintää onkin muutettu siten, että se onkin ”Täydennettävänä”. Siten arkkitehti on käsittänyt, että asianmukaista rakennuslupahakemusta ei ole tehty määräjassa. Muutoinhan lupa-

15.03.2019

hakemusta ei tarvitsisi täydentää. Sanotusta huolimatta on tehty myönteinen lupapäätös, vaikka luvan hakemiselle asetettu määräaika on umpeutunut.

Oikaisuvaatimuskirjelmässä esitetään vielä oikaisuvaatimuksen perustelujen kohdassa, Miltä Helsingin kaupunginarkkitehtien ja muun arkkitehdin toiminta näyttää – esteellisyys, Helsingin kaupungin aiemman organisaation kaupunkisuunnitteluviraston ja nykyisen organisaation asemakaavoitus –palvelun arkkitehdin toimintaan liittyviä moitteita. Lisäksi tässä perustelujen kohdassa esitetään rakennusvalvontaan kohdistuvia moitteita siitä, että rakennusvalvonta on antanut muutoksenhakijan asiamiehelle rakennuslupa-asiaan liittyviä asiakirjoja nähtäväksi vasta monien asiakirjapyyntöjen jälkeen.

Toinen oikaisuvaatimus

Asunto Oy Granfeltintie 2 on tehnyt rakennuslupapäätöksestä oikaisuvaatimuksen muutoksenhakuajan kuluessa. Yhtiö omistaa rakennuspaikan pohjoispuolella olevan rajanaapuritontin 91-42-25-16 ja tontilla sijaitsevat rakennukset. Yhtiön omistamissa asuinrakennuksissa on yhteensä seitsemän asuinhuoneistoa. Tontilla 16 ja rakennuspaikan tontilla 2 on yhteistä tonttien välistä rajaa noin 13 metrin pituudelta.

Yhtiö vaatii, että myönnetty rakennuslupa kumotaan ja asia palautetaan uuteen valmisteluun. Yhtiön yksilöimät tarkemmat vaatimukset ovat seuraavat: Rakennuslupapäätös on muutettava vastaamaan tontille myönnettyä poikkeamislupaa. Rakennusluparatkaisussa hyväksytyt kerrosalalaskelma on tarkastettava ja/tai kerrosalan ja kokonaispinta-alan suhde oikaistava vastaamaan normaalia asuinrakennusta, jonka kokonaispinta-alasta valtaosan tulee olla pääkäyttötarkoituksen mukaista tai sellaisena käytettävissä olevaa tilaa. Rakennuslupapäätöksen päätöstekstissä olevat asiavirheet on korjattava. Rakennusluvan hyväksymisen yhteydessä vahvistettujen pääpiirustusten ja rakennushanketta kuvaavien toimenpideselostusten ristiriidat ja/tai asiavirheet on korjattava. Rakennuslupapäätöksen perusteet on oikaistava siten, että ne perustelevat asiassa syntyneitä sisältöratkaisua, eivätkä keskity lähes yksinomaan hakemuksen muotoseikkoihin, jotka käsittelijän olisi tullut tarkistaa, huomata ja selvittää lupakäsittelyn alkuvaiheessa.

Oikaisuvaatimuksen perusteissa esitetään seuraavaa:

Myönnetty rakennuslupa ei ole poikkeamisluvan uudisrakennusta koskevan osan mukainen. Arkkitehdin 1.11.2018 tekemä rakennuslupapäätös hyväksyy toteutettavaksi sen uudisrakennuksen, jolle hakija oli poikkeamislupahakemuksessa keväällä 2015 hakenut lupaa, mutta jolle kaupunkisuunnitteluviraston poikkeamispäätös (21.9.2015) päätös-

15.03.2019

tekstissä erikseen luetelluista syistä nimenomaisesti ei ole lupaa myöntänyt. Armas Lindgrenin tie 4 tontille on vuonna 2015 haettu lupaa rakentaa 180 k-m² laajuinen uudisrakennus ja sitä myöten lupa poiketa tontin rakennusoikeudesta ja enimmäistehokkuudesta. Kaupunkisuunnitteluviraston virastopäällikön 21.9.2015 tekemä päätös ei myönnä lupaa tälle 180 k-m² laajuiseksi merkitylle uudisrakennukselle, koska sen toteuttaminen merkitsisi rakennusoikeuden ja tonttikohtaisen enimmäistehokkuuden ylitystä. Tälle ei poikkeamispäätöksen mukaan ole maankäyttö- ja rakennuslain tarkoittamaa erityistä syytä ja lisäksi se haittaisi kaavan toteutumista sekä vaarantaisi maanomistajien tasa-arvoisen kohtelun velvoitteen. Kaupunkisuunnitteluviraston päätöksen mukaan tontille ei voi rakentaa kuin kooltaan haettua pienemmän, 98 k-m² mitakaavan uudisrakennuksen. Arkkitehti on ratkaissut rakennuslupahakemuksen siten, että lupa annetaan uudisrakennukselle, jonka kokonaispinta-ala on 237 m² ja kokonaistilavuus 762 m³. Tämä on lähes täsmällisesti sama uudisrakennus, jolle ei poikkeamispäätöksessä annettu lupaa. Asuinrakennuksessa valtaosan kokonaispinta-alasta on oltava pääkäyttötarkoituksen mukaista tai sellaiseksi muunnettavissa olevaa tilaa. Rakennusluvassa hyväksytty uudisrakennus on kerrosalaansa nähden tarpeettoman suuri kokonaispinta-alaltaan. Vaihtoehtoisesti kerrosalalaskelma on virheellinen eikä siihen ole sisällytetty kaikkea sitä tilaa, joka siihen kuuluu. Poikkeamisluvan käyttäminen syntyneen rakennusluparatkaisun perusteluna on virheellistä, sillä rakennusluparatkaisu ei vastaa poikkeamisluparatkaisun tosiasiallista sisältöä ja asettuu ristiriitaan niiden periaatteiden kanssa, jotka poikkeamisluvassa nostetaan esiin ja joihin myös viranomaiselta edellytetty tasa-arvoinen kohtelu kuuluu. Syntynyt rakennuslupa on ristiriidassa poikkeamisluvan kanssa.

Rakennuslupapäätöksen perustelut ovat virheellisiä tai puutteellisia. Viranomaisen on hallintolain mukaan perusteltava päätöksensä siten, että perusteluista käy ilmi, mitkä seikat ovat vaikuttaneet ratkaisuun ja mitä säännöksiä viranhaltija on ratkaisua tehdessään soveltanut. Arkkitehdin 1.11.2018 tekemä rakennuslupapäätös ei ole ”poikkeamisluvan ehtojen mukainen” vaikka päätöksen perusteluissa näin lukee. Rakennuslupapäätöksestä ei hallintolain tarkoittamassa merkityksessä käy ilmi, mitkä seikat ovat syntyneen rakennusluparatkaisun sisältöön vaikuttaneet eivätkä ne säännökset, joita viranomainen poikkeamislupaa vastaamatonta ratkaisua tehdessään on soveltanut. Syntyneen rakennusluparatkaisun perusteluissa muutoseikkoihin liittyvät kysymykset saavat suhteettoman tilan. Hyvän hallinnon periaatteiden mukaan hakemuksen muutoseikat olisi kuitenkin tullut huomata, selvittää ja myös ratkaista ennen sisällöllistä harkintaa. Lainvoimaisuuden oikea päätty-

15.03.2019

mispäivämäärä on ollut viranomaisen tiedossa ja myöhässä jätetty hakemus olisi tullut havaita muutoseikkojen tarkistamisen yhteydessä.

Päätöstekstin asiavirheet. Asiavirhe 1. Rakennuslupapäätöksen päätöstekstissä lukee, että kaupunkisuunnitteluviraston virastopäällikkö on 21.9.2015 tehnyt poikkeamispäätöksen, joka ”sallii poikkeamisen asemakaavan osoittamasta kerrosalasta, peittoalasta, autokatosten sallitusta kerrosalasta sekä kahden autokatoksen rakentamisen asemakaavaan merkitylle istutettavalle alueelle, jossa puusto on säilytettävä”. Tämä on virheellinen lainaus. Poikkeamispäätös ei salli poikkeamista asemakaavan osoittamasta kerrosalasta. Asiavirhe 2. Rakennuslupan päätöstekstissä rakennustoimenpiteen kuvauksessa puhutaan uudisrakennuksen 2. krs:n makuuhuoneista monikossa. Pohjapiirustuksessa näkyy vain yksi makuuhuone.

Uudisrakennuksen kokonaisala on naapurikuulemisen jälkeen kasvanut. Uudisrakennuksen laajuustiedot on toukokuussa 2018 toimitetun naapurikuulemisen yhteydessä toimitetussa asemapiirustuksessa ilmoitettu seuraavasti: kerrosala 105 m², kompensoitu kerrosala 98 m², kokonaisala 190 m² ja tilavuus 762 m³. Rakennuslupapäätöksen mukaan hankkeen kokonaispinta-ala on edelleen kasvanut samalla kun kerrosala on vähentynyt 1 m². Rakennuslupapäätöksen yhteydessä hyväksytyssä asemapiirustuksessa laajuustiedot esitetään seuraavasti: asuinkerrosalaa 97, autosuoja- ja varastotilaa 20, kerrosalan ylitys 10, kokonaisala 257 m² ja tilavuus 762 m³. Kokonaisala muodostuu seuraavasti: kellari 79 m², 1. kerros 79 m² ja 2. kerros 79 m² eli yhteensä 237 m². Toukokuun 2018 ja marraskuun 2018 välisenä aikana ja naapurikuulemisen jälkeen tapahtunut kokonaispinta-alan lisäys muodostaa noin 46 tai 66 prosenttia uudisrakennukselle ja koko hankkeelle osoitetusta sallitusta kerrosalasta. Tämä ei ole MRL:n tai rakennusvalvonnan ohjeiden tarkoittama vähäinen naapurikuulemisen jälkeinen muutos. Muutos olisi sääntöjen mukaan edellyttänyt uutta naapuritiedottamista tai sen olisi tullut ilmetä naapurikuulemisen yhteydessä esitetyistä tiedoista.

Rakennuslupapäätös on tehty ja naapurikuuleminen toteutettu puutteellisen/ ristiriitaisen/ tarpeettoman keskeneräisen aineiston varassa. Ympäristöministeriö on maankäyttö- ja rakennuslain nojalla antanut asetuksen rakentamista koskevista suunnitelmista ja selvityksistä. Helsingin kaupungin rakennusvalvonnalla on yksiselitteiset, julkilaitetut ohjeet koskien sitä millaisia tietoja ja dokumentteja rakennuslupahakemuksen käsittely hakijalta edellyttää. Pääpiirustuksia koskevien määräysten tarkoitus on varmistaa, että suunnitellun rakentamisen luonteesta on mahdollista saada riittävän kattava ja ymmärrettävä kuva naapurikuulemisen tueksi ja lupapäätöksen tekemiseksi. Käsillä oleva

15.03.2019

rakennuslupapäätös on tehty ja siihen liittyvä naapurikuuleminen on toteutettu aineiston pohjalta, joka ei täytä yllä mainittujen lakien, asetusten ja kaupungin omien julkilausuttujen sääntöjen vaatimuksia. Kuulemisen jälkeiset ei-vähäiset muutokset suunnitelmiin vahvistavat käsitystä, että kuuleminen on suoritettu vaiheessa, jolloin hankkeen suunnitelmat ovat olleet perusteettoman keskeneräisiä. Poikkeamislupapäätöksessä rakennusluvan myöntämisen ehdoksi määrättyä pihasuunnitelmaa ei ole pystytty esittämään naapurikuulemisen aikana. Asemapiirustus ei ole poikkeamisluvan tarkoittama pihasuunnitelma eikä rakennusvalvontaviraston omien ohjeiden mukainen pihasuunnitelma. Rakennusvalvonta ei ole myönteisen rakennuslupapäätöksen jälkeen voinut esittää uudisrakennuksen leikkauspiirustuksia. Toimittaessaan kuulemisen niukoilla, ristiriitaisilla ja kohtuuttoman keskeneräisillä suunnitelmilla rakennusvalvontaviranomainen on laiminlyönyt velvollisuutensa huolehtia siitä, että naapurikuulemisissa kaikilla osapuolilla on käytössään samat, rakennusvalvonnan omien ohjeiden mukaiset riittävän kattavat, ajantasaiset ja johdonmukaiset perustiedot. Arkkitehti on rakennuslupapäätöstä tehdessään käyttänyt viranomaiselle kuuluvaa julkista harkintavaltaa siten, että kohtuullisen harkinnan raja ylittyy. Luparatkaisun poikkeamista poikkeamisluvan uudisrakennusta koskevasta sisällystöstä ei perustella asiaankuuluvalla tavalla. Rakennusluparatkaisun tosiasiallinen sisältö on hakijalle suosiollinen sillä samalla tavalla, jolle poikkeamislupapäätöksessä ei löydetty MRL:n tarkoittamaa erityistä syytä ja jonka nähtiin aiheuttavan haittaa kaavoituksen toteutumiselle sekä vaarantavan maanomistajien tasapuolisen kohtelun. Rakennusluparatkaisun valmistelussa viranomaiselta edellytetty tasapuolisen kohtelun vaatimus on vaarantunut useassa kohtaa.

Vastine ensimmäiseen oikaisuvaatimukseen

Luvan saaja on antanut vastineen oikaisuvaatimuksen johdosta. Vastineessa todetaan seuraavaa:

Rakennushankkeeseen ryhtyvä toteaa yleisesti, että menettely on noudattanut maankäyttö- ja rakennuslain sekä siihen liittyvien sääntösten vaatimuksia. Lainsäädäntö edellyttää naapureiden tiedottamista rakennuslupahakemuksen vireille tulosta ja näin myös tässä tapauksessa on toimittu. Rakennuslupaa on haettu Lupapiste.fi:n kautta, kuten kaupunki nykyään edellyttää ja se vastaan kirjallista hakemusta.

Oikaisuvaatimuksen perusteista suurin osa koskee muita seikkoja kuin myönnettyä rakennuslupaa tai sen perusteita. Tämän perusteella esteellisyyttä, määräaikoja, Helsingin kaupungin museon lausuntoa, rakennuslupakäsittelijän tai kaupungin lakimiehen henkilöä taikka hank-

15.03.2019

keeseen ryhtyvän toimeksiantaman arkkitehdin tai hänen puolisonsa toimintaa koskevat väitteet tulee jättää kokonaisuudessaan huomiotta.

Oikaisuvaatimuksen esittäjä väittää edelleen, että rakennuslupahakemus olisi jätetty poikkeamispäätöksessä esitetyn määräajan jälkeen. Valittaja vetoaa siihen, että olisi tullut ymmärtää, että kahden vuoden määräaika rakennusluvan hakemiselle täyttyy 12.10.2017, kun päätöksessä on mainittu 12.10.2015 viimeisenä valituspäivänä. Lainvoimaisuusleimaa nimenomaan tulee hakea valitusviranomaiselta, jotta hakija ja rakennusluvan myöntäjä saa tiedon siitä, koska päätös on tullut lainvoimaiseksi. Näin varmistetaan se, että päätöksestä ei ole valitettu.

Hakemusta on hallintolain 22 §:n nojalla mahdollista täydentää. Joten valittajan väitteet siitä, että hakemus olisi jätetty vasta määräajan jälkeen, kun hakemusta on täydennetty, on perusteeton. Hankkeeseen liittyviä tarpeellisia suunnitelmia ja piirustuksia voidaan määrätä toimitettavaksi jopa vielä rakennusluvan myöntämisen jälkeenkin (MRL 134 §). Tämän perusteella oikaisuvaatimuksen esittäjän väitteet määräajan jälkeen jätetyistä piirustuksista ovat perusteettomia.

Rakennushankkeeseen ryhtyvä katsoo, ettei oikaisuvaatimuksessa ole esitetty mitään sellaisia seikkoja, joihin ei olisi voitu vedota jo lupahakemuksen kuulemisvaiheessa taikka joiden perusteella 1.11.2018 myönnettyä rakennuslupaa tulisi miltään osin muuttaa tai kumota. Rakennushankkeeseen ryhtyvä pyytää kohteliaimmin, että Helsingin kaupunkiympäristön ympäristö- ja lupajaosto hylkää oikaisuvaatimuksen kokonaisuudessaan.

Vastine toiseen oikaisuvaatimukseen

Luvan saaja on antanut vastineen myös tämän oikaisuvaatimuksen johdosta. Vastineessa todetaan seuraavaa:

Oikaisuvaatimukseen perehdyttyään rakennushankkeeseen ryhtyvä toteaa seuraavaa. Rakennuslupa vastaa poikkeamislupaa. Laskelmat on tehty rakennusvalvonnan ohjeiden mukaan ja vanhat laskelmat on tarkastettu näiden ohjeiden mukaan. Maanpäällinen rakennusmassa ja rakennuksen peittoala noudattelevat poikkeamislupapäätöstä. Kellari on kokonaisuudessaan maanlaista tilaa ja täten kerrosalan ulkopuolelle jäävää tilaa. Vähäistä suurempi aukko on laskettu 2. kerroksen kokonaispinta-alaan.

Rakennushankkeeseen ryhtyvä on hankkinut rakennuspaikan omistukseensa vuonna 2017 ja poikkeamislupa on myönnetty vuonna 2015. Suunnitelma on muuttunut hankkeeseen ryhtyvän toiveiden mukaiseksi mutta rakennuslupa on kuitenkin edelleen poikkeamislupapäätöksen

15.03.2019

mukainen. 2. kerroksessa on yksi makuuhuone. Rakennusvalvonnan pyynnöstä laskelmia on tarkastettu ja uudet laskelmat ovat ohjeiden mukaisia. Muutoksilla ei ole vaikutusta rakennuksen kerrosalaan tai kokonaistilavuuteen.

Pääsuunnittelijan tekemän koko tonttia koskevan kerrosalalaskelman seurauksena ko. tontin jäljelle jääväksi rakennusoikeudeksi tuli 97,47 kem², joka pyöristyy 97 kem². Rakennuksen kerrosalaan laskettavia pienennettiin tämän neliön verran. Kokonaisalaa täsmennettiin yllämainituista syistä ja tämän seurauksena luvut ovat muuttuneet. Kuten edellä todetaan, tällä muutoksella ei ole vaikutusta rakennuksen kerrosalaan tai kokonaistilavuuteen. Kaavassa määrätään rakennusoikeudellisesta kerrosalasta sekä rakennuksen peittoalasta (ei kokonaisalasta). Hakemusta on täydennetty rakennusvalvonnalta saatujen pyyntöjen mukaan lupapiste.fi:hin. Hakemusta on täydennetty pihasuunnitelmalla. Leikkauspiirustus ja pihasuunnitelma ovat lupahakemuksen liitteinä.

Rakennushankkeeseen ryhtyvä katsoo, ettei oikaisuvaatimuksessa ole esitetty mitään sellaisia seikkoja, joiden perusteella 1.11.2018 myönnettyä rakennuslupaa tulisi miltään osin muuttaa tai kumota.

Sovellettavat oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslaki 115 §, 117 §, 118 §, 125 §, 131 §, 133 §, 134 §, 134 a §, 135 §, 142 §, 175 §, 187 § ja 192 §

Maankäyttö- ja rakennusasetus 65 §

Päätöksen perustelut

Asemakaava

Rakennuspaikan tontilla 42025/2 on voimassa asemakaava numero 8630 vuodelta 1985. Tontti on asuinrakennusten korttelialuetta (A). Asemakaavakarttaan on merkitty tontin rakennusala ja istutettava alueen osa sekä tontin osa, jonka puusto on säilytettävä.

Tonttia koskevat seuraavat asemakaavamerkinnot: e=0,3/450; 1/5 ja III. Nämä tarkoittavat seuraavaa: e=0,3/450 tarkoittaa: Ensimmäinen luku on tehokkuusluku eli kerrosalan suhde tontin pinta-alaan. Jälkimmäinen luku osoittaa yhden rakennuksen enimmäiskerrosalan. 1/5 tarkoittaa: Murtoluku osoittaa, kuinka suuren osan tontin pinta-alasta saa käyttää rakentamiseen katokset mukaan luettuna. III tarkoittaa: Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun. Kolmannen kerroksen ala saa olla enintään puolet alemman kerroksen alasta.

15.03.2019

Asemakaavamääräyksen mukaan tontille saa asemakaavassa osoitetun kerrosalan lisäksi rakentaa autosuojan, enintään 40 m².

Poikkeamispäätös

Asunto Oy Kulosaaren Eteläinen Rantatie 4 on jättänyt 13.3.2015 poikkeamishakemuksen. Kaupunkisuunnitteluviraston virastopäällikkö on päättänyt päätöksellään 21.9.2015 (§ 40) hyväksyä yhtiön asemakaavaa nro 8630 koskevan poikkeamishakemuksen seuraavilta osin: Olemassa oleva rakennuksen laajentaminen poiketen noin 45 k-m² (10 %) asemakaavan osoittamasta yhden rakennuksen kerrosalasta (450 k-m²). Uudisrakennuksen, autokatosten ja terassin rakentaminen poiketen noin 127 m² (32 %) asemakaavaan merkitystä peittoalasta (1/5). Kahden autokatoksen rakentamista poiketen 30 m² (75 %) autokatosten sallitusta pinta-alasta (40 m²). Kahden autokatoksen rakentamista asemakaavaan merkitylle istutettavalle alueelle, jossa puustoa on säilytettävä.

Virastopäällikön päätöksen mukaan poikkeamiset myönnetään seuraavilla ehtoilla: Jatkosuunnittelun yhteydessä tontille on laadittava pihasuunnitelma, joka tulee esittää rakennuslupaa haettaessa. Autokatokset toteutetaan viherkattoisina.

Poikkeamishakemuksessa oli haettu oikeutta rakentaa tontille n. 180 k-m²:n suuruinen uudisrakennus. Poikkeamispäätöksen perusteluissa on todettu, että poikkeamista tontin enimmäistehokkuudesta ei myönnetä, koska siihen ei ole erityistä syytä. Päätöksen perusteluissa uudisrakennuksen kerrosalaksi on mainittu 98 k-m² ja peittoalaksi 90 k-m².

Poikkeamispäätöksen kohdassa, Jatkotoimenpiteet, on todettu seuraavaa: Ennen mahdolliseen rakennustoimenpiteeseen ryhtymistä on saatava rakennuslupa, mikäli sellaista edellytetään. Rakennus- tai muu mahdollisesti vaadittava lupa on haettava kahden vuoden kuluessa poikkeamispäätöksen lainvoimaisuudesta lukien. Lupahakemukseen on liitettävä tämä päätös lainvoimaisuustodistuksineen. Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeisenä arkityöpäivänä 28.9.2015, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon. Päätöksen oikaisuvaatimusaika päättyy 12.10.2015 liitteenä olevan oikaisuvaatimusohjeen mukaisesti. Liitteenä on ohje lainvoimaisuustodistuksen hakemisesta Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Rakennushankkeeseen ryhtyvän asiamies on hakenut ohjeen mukaisesti poikkeamispäätökseen lainvoimaisuustodistuksen kirjaamosta. Poikkeamispäätökseen annettu lainvoimaisuustodistus on sisällöltään seuraava: "HELSINGIN KAUPUNGIN KIRJAAMO LAINVOIMAISUUSTODISTUS Tähän päätökseen ei ole haettu muutosta 28 päivänä loka-

15.03.2019

kuuta 2015 päättyneen muutoksenhakuajan kuluessa. Helsingissä 18/9 2017. Allekirjoitus (allekirjoittajan nimikirjoitus ja nimen selvennys)”

Rakennusluvun hakija on liittännyt rakennusvalvonnalle jätettyyn rakennuslupahakemukseen edellä selostetun poikkeamis päätöksen lainvoimaisuustodistuksineen.

Rakennuslupahakemuksen käsittely

Rakennusluvut haetaan Helsingissä Lupapisteessä, www.lupapiste.fi. Rakennuslupahakemus on jätetty Lupapisteeseen 20.10.2017. Rakennuslupahakemuksen tekeminen Lupapisteessä täyttää maankäyttö- ja rakennuslain 131 §:ssä tarkoitetun edellytyksen rakennuslupahakemuksen hakemisesta kirjallisesti rakennusvalvontaviranomaiselta.

Lupapisteeseen jätetyn hakemuksen kohdassa, Hankkeen kuvaus, on selostus rakennushankkeesta: Rakennetaan tontin koillispuolelle pientalo, jossa on kaksi maanpäällistä asuinkerrosta ja yksi maanalainen kellarikerros. Pientalo on kivirakenteinen ja vaaleaksi rapattu. Tontin itäreunaan rakennetaan maksaruohokattoinen autokatos.

Tässä selostuksessa on virheellisesti todettu pientalon sijoittuvan tontin koillispuolelle, siis tontin koillisosaan. Tosiasiallisesti uudisrakennus sijoittuu tontin pohjoisosaan, eikä koillisosaan. Oikea asianlaita käy ilmi asemapiirroksista.

Lupakäsittelijänä ollut ja lupapäätöksen tehnyt arkkitehti on lupakäsittelyn aikana edellyttänyt maankäyttö- ja rakennuslain 131 §:n nojalla täydennyksiä hakemusasiakirjoihin kuten myös tarkennettuja ja muutettuja pääpiirustuksia. Tähän liittyen arkkitehti on käynyt neuvotteluja ja keskusteluja hankkeeseen ryhtyvän tahon kanssa. Tällaisiin neuvotteluihin tai keskusteluihin ei pyydetä, eikä myöskään lain tai asetuksen säännösten mukaan tule pyytää, mukaan rakennuspaikan naapureita. Tällainen lupakäsittelijän toiminta ei ole hallintolain säännösten vastaista eikä tee lupakäsittelijästä asiassa esteellistä. Naapureiden kuulemisesta rakennuslupahakemusten yhteydessä on omat erityissäännöksensä, jotka on mainittu seuraavassa kappaleessa.

Rakennusvalvontaviranomainen on kuullut rakennuspaikan naapurit maankäyttö- ja rakennuslain 133 §:ssä sekä maankäyttö- ja rakennusasetuksen 65 §:ssä edellytetyllä tavalla. Naapureille on lähetetty 9.5.2018 päivätyn kuulemiskirjeen liitteenä asemapiirustus, hankeselvitys, julkisivupiirustus kaakkoon ja lounaaseen sekä julkisivupiirustus luoteeseen ja koilliseen. On todettava, että myös tässä kuulemiskirjeen liitteenä olleessa hankeselvityksessä on heti sen alussa virheellisesti todettu, että tontin koillispuolelle rakennetaan pientalo. Kuulemiskirjeen

15.03.2019

liitteenä olleesta asemapiirroksesta on kuitenkin ollut nähtävissä rakennuksen todellinen sijainti tontin pohjoisosassa. Kuulemiskirjeen liitteaineistossa on siis ollut keskenään ristiriitaista tietoa. Voidaan kuitenkin katsoa, että lupakäsittelyssä ei ole tehty kuulemisvirhettä.

Varsinaisen naapureiden kuulemisen lisäksi rakennusvalvonta on toimitannut ensimmäisen oikaisuvaatimuksen tekijän asiamiehelle useaan otteeseen suunniteltuun rakennushankkeeseen liittyviä asiakirjoja.

Lupapäätöksen tehnyt arkkitehti on yhdessä rakennusvalvonnan maima-arkkitehdin kanssa tehnyt rakennuspaikalla 8.10.2018 paikallakäynnin. Käynnin yhteydessä arvioitiin ja selvitettiin etenkin mahdollisuuksia säästää rakennuspaikan puustoa siten, että liialliselta puiden kaatamiselta rakennustöiden yhteydessä voitaisiin välttyä. Tämä paikallakäynti ei ollut maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettu viranomaiskatselmus eikä paikallakäyntiin kutsuttu paikalle sen enempää rakennushankkeeseen ryhtyvää kuin rakennuspaikan naapureitakaan.

Poikkeamispäätöksen ehtona on, että tontille on laadittava pihasuunnitelma. Arkkitehti on lupakäsittelyn aikana edellyttänyt tähän uudisrakennushankkeeseen liittyvän rakennusvalvonnalle alun perin esitetyn pihasuunnitelman tarkistamista ja muuttamista useampaan otteeseen. Viimeiset muutokset arkkitehti edellytti tehtäväksi vielä edellä mainitun 8.10.2018 tehdyn paikallakäynnin jälkeen. Viimeisin rakennusvalvontaan toimitettu pihasuunnitelma on näin ollen päivätty 18.10.2018, kun lupapäätös tehtiin 1.11.2018.

Pihasuunnitelma ei ole maankäyttö- ja rakennuslain 134 §:ssä tarkoitettu rakennusluvan myöntämisen yhteydessä rakentamisessa noudattavaksi hyväksyttävä pääpiirustus, vaan maankäyttö- ja rakennuslain 134 a §:ssä tarkoitettu erityissuunnitelma. Tällaisia erityissuunnitelmia ei hyväksytä kuten pääpiirustuksia, vaan tarpeelliset erityissuunnitelmat on laadittava ja toimitettava rakennusvalvontaviranomaiselle. Tämän 134 a §:n 1 momentin säännöksen mukaan ”rakennusvalvontaviranomainen voi määrätä rakennusluvassa, aloituskokouksessa tai erityisestä syystä rakennustyön aikana laadittavaksi ja toimitettavaksi rakennushankkeen laadun tai laajuuden vuoksi tarpeellisia erityissuunnitelmia”. Nyt pihasuunnitelma on kuitenkin edellytetty toimitettavaksi jo ennen rakennuslupapäätöksen tekemistä, mikä on ollut mahdollista maankäyttö- ja rakennuslain 131 §:n 2 momentin 6 kohdan säännöksen nojalla. Tässä 6 kohdassa on kyseessä muu rakennuslupahakemuksen ratkaisemiseksi tarvittava olennainen selvitys. Koska pihasuunnitelma on siis toimitettu rakennusvalvontaviranomaiselle jo ennen rakennuslupapäätöksen tekemistä, rakennuslupapäätöksen lupamää-

15.03.2019

räyksenä oleva määräys pihasuunnitelman toimittamisesta ennen työ-
vaiheen aloittamista ei olisi ollut välttämätön.

Rakennuslupahakemuksen yhteydessä rakennusvalvonnalle, eli Lupapisteeseen, toimitetun kaupunkisuunnitteluviraston virastopäällikön 21.9.2015 tekemän poikkeamispäätöksen etusivulla olevan lainvoimaisuustodistuksen muutoksenhakuajan päättymispäivämäärä ja päätöksen lopussa kohdassa, Jatkotoimenpiteet, oleva päätöksen oikaisuvaatimusajan päättymispäivämäärä eivät vastaa toisiaan. Etusivun lainvoimaisuustodistuksen päivämäärä on 28.10.2015. Jatkotoimenpiteetkohdassa oleva päivämäärä on 12.10.2015. Rakennuslupaa on Jatkotoimenpiteetkohdassa mainitun mukaan tullut hakea kahden vuoden kuluessa poikkeamispäätöksen lainvoimaisuudesta lukien. Rakennuslupahakemus on jätetty Lupapisteeseen 20.10.2017. Helsingin kaupungin kaupunginlakimies on rakennusvalvonnan lupakäsittelyn kuluessa antanut 9.8.2018 tähän päivämääräasiaan liittyen lausuntonsa ja ilmoittanut lausunnossaan esittämiensä perustelujen nojalla oikeuspalveluiden näkemyksen olevan, että rakennuslupahakemusta tulisi käsitellä ajoissa saapuneena ja tehdä asiassa päätös. Lupapäätöksen tehnyt arkkitehti on noudattanut Helsingin kaupungin ylimmän lakimiehen lausunnossaan esittämää näkemystä ja käsitellyt rakennuslupahakemusta ajoissa saapuneena sekä tehnyt hakemuksen johdosta myönteisen rakennuslupapäätöksen.

Edellä on jo selostettu naapureiden kuulemista lupakäsittelyn aikana. Lupapäätöksen tekemisen jälkeen rakennusvalvonta on lähettänyt päätösotteet tiedoksi huomautuksen tehneille naapureille, mikä on myös mainittu lupapäätöksessä. Molemmat naapureiden kuulemisen yhteydessä huomautuksia tehneet naapurit tekivät sittemmin nyt käsiteltävänä olevat oikaisuvaatimukset.

Rakennuslupapäätöstekstin virheet

Molemmat muutoksenhakijat ovat oikaisuvaatimuskirjelmissään ottaneet esiin tiettyjä rakennuslupapäätöksessä olevia virheitä. Ensimmäisen oikaisuvaatimuksen tekijä on todennut, että lupapäätöksen maininta siitä, että kaupunginmuseo puoltaa lausunnossaan hanketta, on virheellinen. Oikaisuvaatimuksen tekijän näkemyksen mukaan kaupunginmuseon lausunnossa ei ole yhtäkään kohtaa, jossa kaupunginmuseo olisi puoltanut hanketta, ja sen sijaan lausunnossa on useita kohtia, joissa kaupunginmuseo on suhtautunut kriittisesti hankkeeseen. Oikaisuvaatimuksen tekijän esittämän johdosta on todettava, että kaupunginmuseon lausunnossa ei varsinaisesti puolleta hanketta ja lausunnossa pidetään myös tontin puustoltaan säilytettäväksi alueeksi asemakaavassa määritellyn osan rakentamista valitettavana. Tähän to-

15.03.2019

teamukseen on kuitenkin syytä lisätä, että kaupunginmuseon lausunnossa on toisaalta edelleen todettu, että voimassa oleva asemakaava kuitenkin antaa mahdollisuuden lisärakentamiselle ja alueen tiivistämiselle niin tällä kuin useilla naapuritonteilla. Kaupunginmuseo esittääkin, että poikkeamisen mahdollistaman uudisrakentamisen ja tontin peittoalan kasvun vastapainoksi koko tontilla panostetaan pihan ja puutarhan istutuksiin käyttäen myös puustoa. Tämä koskee myös uudisrakennuksen piha-aluetta, johon tulee myös poikkeamispäätöksen mukaan laatia pihasuunnitelma.

Toisen oikaisuvaatimuksen tekijä on ottanut oikaisuvaatimuskirjelmässään esiin kaksi rakennuslupapäätöksessä olevaa virhettä. Oikaisuvaatimuksen tekijä toteaa ensinnäkin, että poikkeamispäätös ei salli poikkeamista asemakaavan osoittamasta kerrosalasta, mikä on virheellisesti mainittu lupapäätöksessä. Tämä pitää paikkansa. Jo edellä näissä tämän ympäristö- ja lupajaoston päätöksen perusteluissa on mainittu, että poikkeamispäätöksen perusteluissa on todettu, että poikkeamista tontin enimmäistehokkuudesta ei myönnetä, koska siihen ei ole erityistä syytä. Oikaisuvaatimuksen tekijä toteaa lisäksi, että rakennusluvan päätöstekstissä rakennustoimenpiteen kuvauksessa puhutaan uudisrakennuksen 2. krs:n makuuhuoneista monikossa, vaikka pohjapiirustuksessa näkyy vain yksi makuuhuone. Myös tämä oikaisuvaatimuksen tekijän esittämä pitää paikkansa. Uudisrakennuksen 2. kerroksessa on vain yksi makuuhuone ja oikea asiantila käy ilmi pääpiirustusarjaan sisältyvästä 2. kerroksen pohjapiirroksesta. Lupapäätöstekstissä on sen sijaan tältä osin virhe.

Molemmat muutoksenhakijat ovat lisäksi huomauttaneet lupapäätöksessä esitetystä asuinkerrosalan laskemisesta ja katsovat tämän olevan virheellinen. Tämä uudisrakennuksen kerrosalaa kuten myös kokonaisalaa ja tilavuutta koskeva asia käsitellään jäljempänä tässä päätöksessä omana osuutenaan.

Uudisrakennuksen sijainti

Ensimmäisen oikaisuvaatimuksen tekijä on esittänyt uudisrakennuksen sijaintiin liittyen seuraavia moitteita: Rakennuksen tuli poikkeamishakemuksen ja –päätöksen mukaan sijaita tontin koilliskulmassa, mutta rakennusluvan mukaan se sijaitseekin tontin pohjoisosassa (ja luoteiskulmassa). Tästä syystä rakennuslupa on poikkeamispäätöksen vastainen. Poikkeamispäätöksen asiakirjojen mukaan uudisrakennus tuli sijoittaa 4,6 metrin etäisyydelle oikaisuvaatimuksen tekijän tontin rajasta. Rakennusluvassa myönnetty etäisyys onkin vain 4 metriä.

15.03.2019

Oikaisuvaatimuksen tekijän esittämän johdosta on todettava seuraavaa: Osassa poikkeamishakemuksen hakemusasiakirjoja kuten vielä Lupapisteeseen jätetyissä rakennuslupahakemuksessa ja hankeselvityksessä on uudisrakennuksen todettu sijaitsevan tontin koillisulmassa tai tontin koillispuolella taikka tontin vanhan rakennuksen koillispuolella. Ainoastaan tämä viimeinen käytetty ilmaisu on siltä osin oikea, että uudisrakennus sijaitsee tontin vanhan paritalorakennuksen läntisimmän osan ja samalla läntisemmän asunnon läntisen osan koillispuolella. Suunnitellun uudisrakennuksen todellinen ja oikea sijainti on kuitenkin käynyt ilmi sekä poikkeamishakemuksen asiakirjoihin sisällyneestä asemapiirroksesta että rakennuslupahakemukseen sisällyneestä asemapiirroksesta, joka sisältyi myös naapureiden kuulemiskirjeiden liitteisiin.

Toisin kuin oikaisuvaatimuksen tekijä on esittänyt, poikkeamispäätöksessä ei todeta missään kohdassa, että uudisrakennus sijaitisi tontin koillisulmassa tai tontin koillispuolella tai tontin vanhan rakennuksen koillispuolella taikka käytetä vastaavaa koilliseen viittaavaa ilmaisuja. Rakennuslupapäätöksessä todetaan heti päätöksen alussa olevan Rakennustoimenpide-tekstin alussa, että tontin pohjoisosaan rakennetaan pientalo. Rakennuslupapäätös ei ole tältä osin poikkeamispäätöksen vastainen.

Poikkeamishakemuksen liiteasiakirjoihin sisällyneessä asemapiirroksessa uudisrakennuksen sijainti on merkitty siten, että etäisyys tontin luoteisrajasta eli ensimmäisen oikaisuvaatimuksen tekijän rajasta on 4,6 metriä (4600) ja etäisyys tontin koillisrajasta eli toisen oikaisuvaatimuksen tekijän rajasta on 4,18 metriä (4180). Tätä tähän asemapiirrokseseen merkittyä uudisrakennuksen sijaintia ei ole kuitenkaan vahvistettu poikkeamispäätöksessä.

Tontilla voimassa olevaan asemakaavaan on merkitty tontin rakennusala asemakaavakarttaan ja tämän rakennusalan etäisyys tontin kaikkiin rajoihin on 4 metriä. Lisäksi asemakaavamääräyksen mukaan rakennuksen vähimmäisetäisyys tontin rajasta, ellei toisin osoiteta, on 4 metriä.

Rakennuslupapäätöksen yhteydessä hyväksytyn pääpiirustuksiin kuuluvan asemapiirroksen mukaan uudisrakennuksen etäisyys sekä tontin luoteisrajasta että tontin koillisrajasta on 4 metriä. Rakennusluvassa hyväksytty rakennuksen sijainti on asemakaavan mukainen. Koska rakennuksen sijaintia ei ole määrätty poikkeamispäätöksessä, rakennuslupapäätös ei ole tältä osin poikkeamispäätöksen vastainen.

Uudisrakennuksen kerrosala ja kokonaisala sekä tilavuus

15.03.2019

Ensimmäisen oikaisuvaatimuksen tekijä katsoo, että uudisrakennuksen kerrosala on laskettu väärin.

Toisen oikaisuvaatimuksen tekijä katsoo ensinnäkin, että rakennuslupapäätös hyväksyy toteutettavaksi saman uudisrakennuksen, jolle hakija oli hakenut poikkeamislupahakemuksessa lupaa, mutta jolle poikkeamispäätöksellä ei myönnetty lupaa. Näin ollen rakennuslupa ei vastaa poikkeamisluvan tosiasiallista sisältöä. Tämän oikaisuvaatimuksen tekijä katsoo lisäksi, että rakennusluvassa hyväksytty uudisrakennus on kerrosalaansa nähden tarpeettoman suuri kokonaispinta-alaltaan ja että kerrosalalaskelma on mahdollisesti virheellinen. Oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan valtaosan kokonaispinta-alasta on oltava pääkäyttötarkoituksen mukaista tai sellaiseksi muunnettavissa olevaa tilaa.

Oikaisuvaatimusten tekijöiden esittämän johdosta on ensinnäkin todettava kerrosalaan liittyen seuraavaa:

Poikkeamispäätöksessä ei ole myönnetty poikkeamista tontin enimmäistehokkuudesta. Rakennuspaikan tontin pinta-ala on 1978 m² ja tontin tehokkuusluku vuodelta 1985 olevassa tontilla voimassa olevassa asemakaavassa on $e=0,3$. Tontille saa näin ollen rakentaa asuinkerrosalaa yhteensä 593 m².

Tontin uudisrakennusta koskevan rakennuslupapäätöksen kohdassa, Rakennusoikeuden käyttö, on tontin käytetyksi asuinkerrosalaksi ennen uudisrakennusta merkitty 496 (kem²). Näin ollen uudisrakennusta varten on käytettävissä kerrosalaa 97 kem².

Rakennuslupapäätöksessä on rakennuslupahakemuksen mukaisesti sovellettu maankäyttö- ja rakennuslain 115 §:n 3 momentin säännöstä, jonka mukaan, jos ulkoseinän paksuus on enemmän kuin 250 millimetriä, saa rakennuksen kerrosala ylittää muutoin rakennettavaksi sallitun kerrosalan tästä aiheutuvan pinta-alan verran.

Rakennuslupapäätöksessä ei ole sovellettu maankäyttö- ja rakennuslain 217 §:n kerrosalaa koskevaa siirtymäsäännöstä, jonka mukaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleeseen tai hyväksytyyn kaavaan perustuvassa rakentamisessa rakennusoikeuden laskemisessa noudatetaan kerrosalaa koskevia tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Maankäyttö- ja rakennuslain voimaan tullessa voimassa ollut kerrosalan laskemista koskeva säännös oli rakennuslain 131 a §:ssä. Tämän 131 a §:n 3 momentin mukaan rakennuksen kerrosalaan luetaan kerrosten alat ja se ullakon ala, johon sijoitetaan asuin- tai työhuoneita taikka rakennuksen pääasiallisen käyttötarkoituksen mukaisia tiloja, sekä se kellarikerroksen ala, johon sijoitetaan

15.03.2019

työhuoneita tai rakennuksen pääasiallisen käyttötarkoituksen mukaisia tiloja.

Koska rakennuslaissa ei ollut annettu mahdollisuutta vähentää rakennuksen kerrosalasta rakennuksen ulkoseinän 250 millimetriä ylittävää osaa, nyt kyseessä olevan uudisrakennuksen oikealla tavalla laskettu kerrosala on 107 kem2. Asemakaavan sallima rakennuspaikkana olevan tontin 91-42-25-2 asuinkerrosala 593 kem2 ylitetään näin ollen 10 kem2:n verran. Tontin 2 oikealla tavalla laskettu asuinkerrosala on nyt siis tontin vanhan rakennuksen käytetty asuinkerrosala 496 kem2, johon on lisätty uudisrakennuksen asuinkerrosala 107 kem2, eli yhteensä asuinkerrosalaa tulee käytetyksi 603 kem2. Tämä 10 kem2:n ylitys on prosentteina 1,69 %.

Rakennusvalvontapalveluiden viranhaltijan rakennuslupapäätöksestä tehtyjen oikaisuvaatimusten käsittely kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostossa on oikeudellisesti tarkasteltuna edelleen rakennuslupakäsittelyä. Koska kyse on yhä rakennuslupakäsittelystä, tulee nyt harkittavaksi se, voidaanko edellä selostettu asemakaavan sallima rakennuspaikkana olevan tontin 2 asuinkerrosalan alle 2 %:n ylitys myöntää maankäyttö- ja rakennuslain 175 §:ssä tarkoitettuna vähäisenä poikkeamisena rakennusluvan yhteydessä. Tämän harkinnan lopputuloksena on katsottava, että asuinkerrosalan vähäinen ylitys voidaan tässä tapauksessa myöntää vähäisenä poikkeamisena rakennusluvan yhteydessä.

Muilta osin kuin virheellisesti tehdyn rakennuksen ulkoseinän 250 millimetriä ylittävän osan vähentämisen osalta uudisrakennuksen asuinkerrosala on esitetty rakennuslupapäätöksessä oikein. Kerrosalaan on laskettu rakennuksen ensimmäisen ja toisen kerroksen kerrosalaan laskettavat tilat eli $74 + 23 = 97$ kem2. Toisessa kerroksessa olevaa alle 1600 mm:n korkuista tilaa ei ole laskettu kerrosalaan. Rakennuksen kellarikerroksessa ei ole työhuoneita tai rakennuksen pääasiallisen käyttötarkoituksen mukaisia tiloja, joten kellarikerroksessa ei ole kerrosalaan laskettavia tiloja.

Toisen oikaisuvaatimuksen tekijän rakennuksen kokonaisalasta esittämän johdosta on todettava seuraavaa:

Pääsuunnittelija on laskenut rakennuksen kokonaisalaan kaikkien kolmen kerrostason, eli kellari sekä 1. ja 2. kerros, osalta 79 m2. Näin on saatu yhteensä 237 m2. Rakennuksen toisen kerroksen osalta kokonaisalaan on siis laskettu 79 m2, vaikka suurin osa (47 m2) toisen kerroksen näin lasketusta pinta-alasta on kahden kerroksen korkuista tilaa, jonka lattia on ensimmäisen kerroksen tasolla. Jos toisen kerrok-

15.03.2019

sen osalta kokonaisalaan lasketaankin vain 32 m², tällöin koko rakennuksen kokonaisalaksi saadaan 190 m². Kun kokonaisala lasketaan tällä tavoin rakennuksen todellisen lattiapinta-alan mukaisesti, rakennuksen kerrosala on hieman yli puolet rakennuksen kokonaisalasta.

Oikaisuvaatimuksen tekijän rakennuksen kokonaisalaan liittyvään kritiikkiin liittyen on vielä syytä todeta, että sinänsä naapureiden kannalta ratkaisevin merkitys on yleensä rakennuksen massalla. Rakennuksen kokonaistilavuus on 762 m³, josta naapureille näkyvää osaa on rakennuksen maanpäällinen osa.

Toisen oikaisuvaatimuksen tekijä on todennut, että kyseessä on sama uudisrakennus kuin poikkeamishakemuksessa. Tähän liittyen on syytä vielä todeta seuraavaa:

Poikkeamishakemuksen yhteydessä esitettiin luonnos uudisrakennukseksi. Tämä oli kaksikerroksinen rakennus, jossa ei ollut kellarialaa. Rakennuksen kerrosala oli 180 m². Rakennuksen toisessa kerroksessa oli kerrosalaan laskettavaa tilaa saman verran kuin rakennuksen ensimmäisessä kerroksessa. Rakennus oli nelikulmainen ja pohjaltaan huomattavasti neliömäisempi kuin rakennusluvassa hyväksytty rakennus.

Rakennusluvassa hyväksytty rakennus on kaksikerroksinen ja kellarillinen. Rakennuksen ensimmäinen kerros on suurelta osin kahden kerroksen korkuista tilaa. Rakennuksen toisessa kerroksessa on lattiapinta-alaa 32 m². Rakennus on viisikulmainen eikä se ole pohjaltaan neliömäinen kuten poikkeamishakemuksessa esitetty rakennus. Rakennusluvassa hyväksytty uudisrakennus ei ole sama rakennus kuin poikkeamishakemuksen yhteydessä esitetty uudisrakennuksen luonnos.

Oikaisuvaatimukset

Uudisrakennus soveltuu rakennettuun ympäristöönsä ja maisemaan sekä täyttää kauneuden ja sopusuhtaisuuden vaatimukset. Rakennusta ei sijoiteta tai rakenneta niin, että se tarpeettomasti haittaa naapuria tai vaikeuttaa naapurikiinteistön sopivaa rakentamista.

Kummassakaan oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty mitään sellaista, minkä johdosta rakennusvalvontapalveluiden lupayksikön arkkitehdin tekemä rakennuslupapäätös tulisi kumota. Arkkitehdin rakennuslupapäätöstä on kuitenkin syytä muuttaa tekemällä päätökseen lisäys, jolla myönnetään vähäisenä poikkeamisena rakennuslupan yhteydessä ylittää asemakaavan sallima tontin asuinkerrosala 593 m², siten että uudisrakennuksen ulkoseinän paksuuden 250 millimetrin ylityksestä johtuva ylitys on 10 m² ja prosentteina 1,69 %.

15.03.2019

Esittelijä

vs. yksikön päällikkö
Salla Mustonen

Lisätiedot

Juha Vehviläinen, rakennuslakimies, puhelin: 310 26225
juha.vehvilainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Oikaisuvaatimus nro 1
- 3 OIK nro 1 liiteluettelo
- 4 OIK nro 1 liitteet 1-6
- 5 OIK nro 1 liite 7
- 6 OIK nro 1 liitteet 8-20
- 7 Valtakirja OIK nro 1
- 8 Oikaisuvaatimus nro 2
- 9 Luvansaajan vastine OIK1
- 10 Luvansaajan vastine OIK2
- 11 Rakennuslupapäätös
- 12 Pääpiirustukset
- 13 Pihasuunnitelma
- 14 Lupahakemus
- 15 Hankeselvitys
- 16 Selvitys kerrosalasta
- 17 Varjotutkielma
- 18 Kaupunginmuseon lausunto
- 19 Hallinnanjakosopimus
- 20 Hallinnanjaon liitekartta
- 21 Naapurin kuuleminen
- 22 Naapurin huomautus nro 1
- 23 Naapurin huomautus nro 2
- 24 Vastine naapureiden huomautuksiin
- 25 Kaupunginlakimiehen lausunto
- 26 Luvanhakijan lausuma
- 27 Naapurin lausuma
- 28 Naapurin lausuman liitteet
- 29 Asemakaava
- 30 Poikkeamispäätös
- 31 Poikkeamishakemuksen selostus
- 32 Poikkeamishakemuksen suunnitelma
- 33 Kuuleminen poikkeamisasiassa

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennus-, toimenpide-, purkamis- ja maisematyöluupa päätös oikaisuvaatimukseen

Otteet

Ote

Otteen liitteet

15.03.2019

Oikaisuvaatimusten tekijät

Hallintovalitus, rakennus-, toimenpide-, purkamis- ja maisematyölupa päätös oikaisuvaatimukseen

Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5
Liite 6
Liite 7
Liite 8
Liite 9
Liite 10
Liite 11
Liite 12
Liite 13
Liite 14
Liite 15
Liite 16
Liite 17
Liite 18
Liite 19
Liite 20
Liite 21
Liite 22
Liite 23
Liite 24
Liite 25
Liite 26
Liite 27
Liite 28
Liite 29
Liite 30
Liite 31
Liite 32
Liite 33

Luvan saajat

Hallintovalitus, rakennus-, toimenpide-, purkamis- ja maisematyölupa päätös oikaisuvaatimukseen

Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5

15.03.2019

Asia/3

Liite 6
Liite 7
Liite 8
Liite 9
Liite 10
Liite 11
Liite 12
Liite 13
Liite 14
Liite 15
Liite 16
Liite 17
Liite 18
Liite 19
Liite 20
Liite 21
Liite 22
Liite 23
Liite 24
Liite 25
Liite 26
Liite 27
Liite 28
Liite 29
Liite 30
Liite 31
Liite 32
Liite 33

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Anne Nurmio

Lisätiedot

Juha Vehviläinen, rakennuslakimies, puhelin: 310 26225
juha.vehvilainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Oikaisuvaatimus nro 1
- 3 OIK nro 1 liiteluettelo
- 4 OIK nro 1 liitteet 1-6

15.03.2019

5	OIK nro 1 liite 7
6	OIK nro 1 liitteet 8-20
7	Valtakirja OIK nro 1
8	Oikaisuvaatimus nro 2
9	Luvansaajan vastine OIK1
10	Luvansaajan vastine OIK2
11	Rakennuslupapäätös
12	Pääpiirustukset
13	Pihasuunnitelma
14	Lupahakemus
15	Hankeselvitys
16	Selvitys kerrosalasta
17	Varjotutkielma
18	Kaupunginmuseon lausunto
19	Hallinnanjakosopimus
20	Hallinnanjaon liitekartta
21	Naapurin kuuleminen
22	Naapurin huomautus nro 1
23	Naapurin huomautus nro 2
24	Vastine naapureiden huomautuksiin
25	Kaupunginlakimiehen lausunto
26	Luvanhakijan lausuma
27	Naapurin lausuma
28	Naapurin lausuman liitteet
29	Asemakaava
30	Poikkeamispäätös
31	Poikkeamishakemuksen selostus
32	Poikkeamishakemuksen suunnitelma
33	Kuuleminen poikkeamisasiassa

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennus-, toimenpide-, purkamis- ja maisematyölupa päätös oikaisuvaatimukseen

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusten tekijät	Hallintovalitus, rakennus-, toimenpide-, purkamis- ja maisematyölupa päätös oikaisuvaatimukseen
	Liite 1
	Liite 2
	Liite 3
	Liite 4
	Liite 5
	Liite 6
	Liite 7
	Liite 8
	Liite 9

15.03.2019

Asia/3

Liite 10
Liite 11
Liite 12
Liite 13
Liite 14
Liite 15
Liite 16
Liite 17
Liite 18
Liite 19
Liite 20
Liite 21
Liite 22
Liite 23
Liite 24
Liite 25
Liite 26
Liite 27
Liite 28
Liite 29
Liite 30
Liite 31
Liite 32
Liite 33

Luvan saajat

Hallintovalitus, rakennus-, toimenpide-, purkamis- ja maisematyöluva päätös oikaisuvaihtimukseen

Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5
Liite 6
Liite 7
Liite 8
Liite 9
Liite 10
Liite 11
Liite 12
Liite 13
Liite 14
Liite 15
Liite 16
Liite 17

15.03.2019

Asia/3

Liite 18
Liite 19
Liite 20
Liite 21
Liite 22
Liite 23
Liite 24
Liite 25
Liite 26
Liite 27
Liite 28
Liite 29
Liite 30
Liite 31
Liite 32
Liite 33

§ 60

Rakennuslupahakemus, uusien liittymien rakentaminen kiinteistölle 091-418/6:0146, Malmin lentoasema, Helsingin kaupunki/Maaomai- suuden kehittäminen ja tontit -palvelu

HEL 2019-002669 T 10 04 03

Facta 38-468-19-C, Lupapiste LP-091-2019-00555

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää myöntää haetun toimenpideluvan liitteenä olevan Facta-asiakirjan 38-0468-19-C mukaisesti ja siinä mainituin määräyksin ja myöntää haetun aloittamisoikeuden ennen luvan lainvoimaisuutta sekä hyväksyy esitetyt pääpiirustukset.

Tämä päätös annetaan julkisanon jälkeisenä arkityöpäivänä, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisen tietoon. Julkisanopäivä vastaa pöytäkirjan nähtävilläolopäivää.

Käsittely

Salla Mustonen: Muutetaan kappale (1) kuulumaan seuraavasti: Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää myöntää haetun toimenpideluvan liitteenä olevan Facta-asiakirjan 38-0468-19-C mukaisesti ja siinä mainituin määräyksin ja myöntää haetun aloittamisoikeuden ennen luvan lainvoimaisuutta sekä hyväksyy esitetyt pääpiirustukset.

Esittelijä

vs. yksikön päällikkö
Salla Mustonen

Lisätiedot

Aarno Alanko, tiimipäällikkö, puhelin: 310 26474
aarno.alanko(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Facta-asiakirja
- 2 Paapiirustuskooste

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

Otteet

15.03.2019

Ote

Hakija

Otteen liitteet

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

Liite 1

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää myöntää haetun rakennusluvan liitteenä olevan Facta-asiakirjan 38-0468-19-C mukaisesti ja siinä mainituin määräyksin sekä hyväksyy esitetyt pääpiirustukset.

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeisenä arkityöpäivänä, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisen tietoon. Julkipanopäivä vastaa pöytäkirjan nähtävilläolopäivää.

Esittelijän perustelut

Rakennushanke täyttää luvan myöntämisen edellytykset. Hanke soveltuu rakennuspaikalle ja on vähäisiä poikkeamia lukuun ottamatta lainvoimaisen asemakaavan mukainen. Hanke täyttää vähäisin poikkeamin rakentamiselle asetetut tekniset ja muut vaatimukset.

Tarkemmat hankkeeseen liittyvät seikat ja selvitykset ilmenevät liitteenä olevasta Facta-asiakirjasta.

Sovelletut oikeusohjeet

126 §, 126 a §, 171 § ja 176 §

Esittelijä

yksikön päällikkö
Anne Nurmio

Lisätiedot

Aarno Alanko, tiimipäällikkö, puhelin: 310 26474
aarno.alanko(a)hel.fi

Liitteet

1 Facta-asiakirja
2 Paapiirustuskooste

Oheismateriaali

1 Lupapistehakemus
2 Esittelymateriaali

Muutoksenhaku

15.03.2019

Asia/4

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa
koskeva toimielimen päätös
Liite 1

§ 61

Oy Ankkalampi-Ankdammen Ab:n oikaisuvaatimus rakennuslupapäätöksestä koskien lupahakemusta myymälän muuttamiseksi päiväkodiksi, Hämeentie 124

HEL 2019-002426 T 10 04 03

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti jättää tutkimatta Oy Ankkalampi-Ankdammen Ab:n oikaisuvaatimuksen puhevallan puuttumisen vuoksi kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat –palvelukokonaisuuden rakennusvalvontapalveluiden kaupunkikuvayksikön rakennusmestarin rakennuslupapäätöksestä 5.2.2019 (74 §) tunnus 23-0249-19-D, jolla rakennusmestari on evännyt haetun rakennusluvan.

Tämä päätös annetaan julkisanon jälkeisenä arkityöpäivänä, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon.

Oikaisuvaatimuksen alainen rakennuslupapäätös

Helsingin kaupungin asunnot Oy on 23. kaupunginosan korttelin 906 tontin 1, Hämeentie 124, maanvuokraoikeuden haltijana hakenut rakennuslupaa tontilla sijaitsevan asuinkerrostalon 1. kerroksessa olevan myymälähuoneiston käyttötarkoituksen muuttamiseksi päiväkodiksi 10 vuoden määräajaksi.

Rakennusvalvontapalvelujen kaupunkikuvayksikön viranhaltija on 5.2.2019 § 74 tekemällään päätöksellä hylännyt rakennuslupahakemuksen, koska suunnitelma ei ole paloturvallisuudeltaan eikä esteettömyydeltään ympäristöministeriön antamien asetusten säännösten mukainen.

Oikaisuvaatimus

Oy Ankkalampi-Ankdammen Oy on kyseisen huoneiston vuokralaisena 22.2.2019 hakenut oikaisua tehtyyn rakennuslupapäätökseen. Oikaisuhaussa pyydetään ympäristö- ja lupajaostoa poistamaan tehty päätös ja palauttamaan asian käsittely rakennusvalvontapalveluihin rakennusluvan myöntämistä varten oikaisuohjeesta ilmenevin perusteluin.

Rakennusluvanhakijan ilmoitus

15.03.2019

Rakennusluvanhakija ilmoittaa 22.2.2019 saapuneessa kirjelmässään, että Helsingin kaupungin asunnot Oy ei tässä asiassa anna Oy Ankkalampi -Ankdammen Ab:lle lupaa edustaa Helsingin kaupungin asunnot Oy:tä, eikä yhdy/osallistu Oy Ankkalampi-Ankdammen Ab:n oikaisuvaatimukseen perusteluineen.

Sovellettavat oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslaki 187 §

Viranhaltijan päätökseen asiassa, joka kunnan rakennusvalvontaviranomaiselta tai muulta kunnan viranomaiselta on siirretty hänen ratkaistavakseen, ei saa hakea muutosta valittamalla. Päätökseen tyytymättömällä on oikeus saada asia asianomaisen viranomaisen käsiteltäväksi (oikaisuvaatimus). Oikeus vaatimuksen tekemiseen määräytyy samojen perusteiden mukaan kuin asianomaisen valitusoikeus.

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti viranhaltijalle 14 päivän kuluessa päätöksen antamisesta. Päätökseen on liitettävä ohjeet oikaisuvaatimuksen tekemisestä. Vaatimus on viipymättä otettava asianomaisen viranomaisen käsiteltäväksi.

Maankäyttö- ja rakennuslaki 192 §

Valitusoikeus rakennus- ja toimenpidelupapäätöksestä on:

- 1) viereisen tai vastapäätä olevan alueen omistajalla ja haltijalla;
- 2) sellaisen kiinteistön omistajalla ja haltijalla, jonka rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen päätös voi olennaisesti vaikuttaa;
- 3) sillä, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa; sekä
- 4) kunnalla.

Perustelut

Rakennusluvanhakija on kirjallisesti ilmoittanut, että luvanhakija ei hae oikaisua tehtyyn rakennuslupapäätökseen eikä myöskään yhdy Ankkalammen oikaisunhakuun, sen vaatimukseen eikä perusteluihin.

Korkein hallinto-oikeus on antanut vuosikirjaan otetun ennakkopäätöksen osakkeenomistajan oikeudesta hakea muutosta rakennuslupapäätökseen koskien huoneiston käyttötarkoituksen muutosta.

KHO:1985-A-II-82. Asunto-osakeyhtiö haki lupaa saada muuttaa eräät yhtiön omistamassa rakennuksessa olevat asuin käyttöön suunnitellut huoneistot toimistohuoneistoiksi, koska huoneistot olivat vuosia 1940-1961 lukuun ottamatta olleet vuodesta 1921 lähtien toimisto- ja liikekäy-

15.03.2019

tössä. Rakennusvalvontaviraston virastopäällikkö hylkäsi hakemuksen asemakaavan vastaisena. Huoneistojen hallintaan oikeuttavien osakkeiden omistajat valittivat päätöksestä lääninoikeuteen, joka jätti valituksen tutkimatta puhevallan puuttumisen vuoksi. KHO katsoi, ettei ollut syytä muuttaa lääninoikeuden päätöksen lopputulosta.

Korkeimman hallinto-oikeuden ennakkopäätöksen mukaan osakkeenomistajalla ei siis ole oikeutta hakea muutosta huoneiston käyttötarkoituksen muutosasiassa. Tämän jälkeen ei ole tehty muita tätä asiaa koskevia ennakkopäätöksiä.

Ankkalampi hallitsee kyseistä huoneistoa liikehuoneiston vuokrasopimuksen nojalla. Huoneiston vuokralaisella ei voi olla parempaa oikeusasemaa kuin, mitä osakkeenomistajalla on. Tiedossa ei myöskään ole yhtään oikeustapausta, jossa huoneiston vuokralaiselle olisi annettu muutoksenhakuoikeus rakennuslupa-asiassa. Näin ollen tehty rakennuslupapäätös ei vaikuta välittömästi Ankkalammen oikeuteen, velvollisuuden tai etuun.

Oy Ankkalampi-Ankdammen Ab:lla ei tämän vuoksi ole oikeutta hakea oikaisua tehtyyn rakennuslupapäätökseen ja oikaisunhaku on tämän vuoksi jätettävä tutkimatta.

Esittelijä

va. yksikön päällikkö
Taina Kinnunen

Lisätiedot

Pentti Ruuska, yksikön päällikkö, puhelin: +358 9 310 26218
pentti.ruuska(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta Hämeentie 124
- 2 Oikaisunhaunalainen rakennuslupapäätös
- 3 Lupapiirustus
- 4 Oikaisuvaatimuksen saate 22.2.2019
- 5 Oikaisuvaatimus 22.2.2019, rakennuslupa 23-0249-19-D
- 6 Oikaisuvaatimuksen liite, pohjapiirustus
- 7 Oikaisuvaatimuksen muut liitteet
- 8 Rakennusluvanhakijan kirjelmä

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Otteet

Ote

Otteen liitteet

15.03.2019

Asia/5

Rakennusluvanhakija	Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4 Liite 5 Liite 6 Liite 7 Liite 8
Oikaisuvaatimuksen tekijä	Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4 Liite 5 Liite 6 Liite 7 Liite 8
Varhaiskasvatus	Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4 Liite 5 Liite 6 Liite 7 Liite 8

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

va. yksikön päällikkö
Taina Kinnunen

Lisätiedot

Pentti Ruuska, yksikön päällikkö, puhelin: +358 9 310 26218
pentti.ruuska(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta Hämeentie 124
- 2 Oikaisunhaunalainen rakennuslupapäätös

15.03.2019

3	Lupapiirustus
4	Oikaisuvaatimuksen saate 22.2.2019
5	Oikaisuvaatimus 22.2.2019, rakennuslupa 23-0249-19-D
6	Oikaisuvaatimuksen liite, pohjapiirustus
7	Oikaisuvaatimuksen muut liitteet
8	Rakennusluvanhakijan kirjelmä

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Rakennusluvanhakija	Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4 Liite 5 Liite 6 Liite 7 Liite 8
Oikaisuvaatimuksen tekijä	Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4 Liite 5 Liite 6 Liite 7 Liite 8
Varhaiskasvatus	Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4 Liite 5 Liite 6 Liite 7 Liite 8

§ 62

Helsingin elintarvikevalvontasuunnitelman 2018 toteutumisen arviointi

HEL 2019-001757 T 11 00 03

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti hyväksyä Helsingin kaupungin ympäristöpalveluiden elintarvikevalvontasuunnitelman 2018 toteutumisen arvioinnin.

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto hyväksyi 24.11.2017 (§ 86) elintarvikevalvontasuunnitelman päivityksen 2018 osana Helsingin kaupungin ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmaa 2015-2019. Tässä selvityksessä arvioidaan elintarvikevalvontasuunnitelman toteutumista vuonna 2018.

Tarkastusten ja näytteenoton toteutuma vuonna 2018

Helsingin elintarvikevalvontasuunnitelma tehtiin vuonna 2018 kohdekohtaisen riskiluokituksen perusteella valtakunnallisten ohjeiden mukaisesti.

Riskiperusteinen laskennallinen tarkastusmäärätavoite oli 3128. Tavoitteena oli, että riskiperusteisen valvontasuunnitelman tarkastusmäärästä toteutuu vähintään 85 % eli vähintään 2700 suunnitelmallista tarkastusta. Lisäksi arvioitiin, että Oiva-järjestelmän mukaisia, epäkohtien korjaamisen valvomiseksi tehtäviä uusintatarkastuksia olisi noin 500. Lisäksi tehtiin muita tarkastuksia esimerkiksi ruokamyrkytyspäilyjen, asiakasvalitusten ja Eviran valvontapyyntöjen johdosta.

Tarkastusten kokonaismäärä vuonna 2018 oli 3902 (3652 vuonna 2017), joista 2909 oli riskiperusteisia suunnitelmallisia tarkastuksia ja 385 uusintatarkastuksia. Riskiperusteinen valvontasuunnitelman toteuma oli siten 93% ja ylitti asetetun tavoitteen. Tarkastusten kokonaismäärä kasvoi noin 7%:lla edellisvuoteen nähden. Yksikköön saatiin yksi uusi elintarviketarkastajan vakanssi, mikä vaikuttaa osaltaan tarkastusmäärän kasvuun.

Helsingin Oiva-tarkastusten arvosanat jakautuivat seuraavasti:

- oivallinen 47 % (44 % vuonna 2017)
- hyvä 40 % (39 %)
- korjattavaa 13 % (16 %)
- huono 1 % (1 %)

15.03.2019

Oiva-arvioiden jakauma oli lähes vastaava kuin edellisvuonna. Oivallinen- ja hyvä-arvioita oli yhteensä 87 % ja uusintatarkastukseen johtavia korjattavaa- ja huono-arvioita oli hieman vähemmän kuin vuonna 2017.

Elintarvikkeiden myyntipaikoista 84 % (85 % vuonna 2017) sai arvion oivallinen tai hyvä. Elintarvikkeiden tarjoilupaikoista tarkastuksia tehtiin eniten ravintoloihin, kahviloihin, koulujen ja päiväkotien keittiöihin sekä pikaruokaravintoloihin ja grillikioskeihin. Oivallinen tai hyvä -arvion sai tarjoilupaikoista 88 % (87 % vuonna 2017). Suurin osa korjattavaa tai huono -arvioon johtaneista syistä liittyi puutteisiin omavalvontasuunnitelmassa, elintarvikkeiden pakkausmerkinnöissä tai elintarvikkeiden lämpötilan hallinnassa sekä puutteisiin tilojen soveltuvuudessa ja siisteudessa.

Ruokaviraston (ent. Eviran) kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti eläinperäisten elintarvikkeiden maahantuonnin valvomiseksi tehtiin 67 ensisaapumistarkastusta. Lisäksi tarkastuksilla havaittujen epäkohtien johdosta tehtiin yksi uusintatarkastus ja neljä hallinnollisten pakkokeinojen käyttöön liittyvää tarkastusta.

Elintarvikenäytteitä suunniteltiin otettavan 1000 kpl, joista 870 on suunnitelmallisia valvontanäytteitä. Näytteitä otettiin yhteensä 1291, joista 1024 oli suunnitelmallista näytettä. Näytteet tutkittiin Metropolilab Oy:ssä. Suunnitelmallinen näytteenotto oli edellisvuoden tapaan suunnattu projekteihin. Helsingissä myytävien sienten kemiallisen laadun projektin näytteenotto toteutettiin kokonaan ulkoistettuna, jolloin Metropolilab Oy vastasi sekä näytteenotosta että analyseistä.

Tarkastusten kattavuus ja painopisteiden toteutuminen

Elintarvikehuoneistojen lukumäärä oli 5448, joista tarkastettiin 52 % (2850 kpl). Elintarviketurvallisuusyksikössä laadittiin tarkastajakohtaiset riskiperusteiset tarkastussuunnitelmat ja tarkastuksia suunnattiin kohteiden riskiluokittelun perusteella.

Oiva-arvioiden osalta huolehdittiin, että arvio C johtaa aina uusintatarkastukseen ja D pakkokeinojen käyttöön. Arviointien yhtenäistämistä jatkettiin tiimien sisällä ja välillä yhteistarkastuksin ja yhteisillä koulutuksilla.

Aikaisempien vuosien tapaan jatkettiin yhteistyötapaamisia elintarvikealan ketjujen kanssa ja elintarvikelainsäädännön vaatimuksista kerrottiin kolmessa NewCo Helsingin järjestämässä aloittavien yrittäjien infotilaisuudessa. Lisäksi ympäristöpalveluiden elintarviketarkastajat kouluttivat Kiinalainen uusi vuosi ja Maailma kylässä -tapahtumiin osallis-

tuvia elintarvikealan toimijoita omavalvonnasta. Koulutuksiin osallistui noin 70 toimijaa.

Hallinnolliset pakkokeinot

Elintarvikehuoneistoja koskevia hallinnollisia pakkokeinoja, kuten määräyksiä ja kieltoja, annettiin 32, mikä oli samaa suuruusluokkaa kuin edellisvuonna. Määräykset koskivat lähinnä elintarvikehuoneistojen rakenteellisia ja toiminnallisia epäkohtia. Tällaisia olivat esimerkiksi suomen- ja ruotsinkielisten pakkausmerkintöjen puuttuminen, puutteellinen puhtaana- ja kunnossapito sekä omavalvonnan kirjanpidon laiminlyönti. Kiellot koskivat muun muassa vanhentuneita, lämmentuneita tai puutteellisesti merkittyjä elintarvike-eriä.

Kaksi tapausta johti esitutkintapyyntöön marjojen alkuperäväärennösepäilyjen vuoksi. Kolmen elintarvikehuoneiston toiminta kiellettiin väliaikaisesti erittäin vakavien epäkohtien ja niistä aiheutuneen terveystuonnan vuoksi.

Valvontakohteiden riskinarvioinnin toteutuminen

Helsingin valvontakohteet riskiluokiteltiin kohdekohtaisesti ensimmäisen kerran vuonna 2016 ja riskiluokittelua on sen jälkeen tarkastettu vuosittain tarkastusten ja muiden kohteista saatujen tietojen perusteella.

Valvontaprojektien toteutuma

Vuonna 2018 suunniteltiin toteutettavan seitsemän projektia. Pääkaupunkiseudun yhteisesti selvitettiin sushin mikrobiologista laatua. Pääkaupunkiseudun yhteinen ravintoloiden ja suurtalouksien pintojen puhtautta koskeva projekti jatkui myös vuonna 2018. Helsingin omissa projekteissa selvitettiin liikkuvien elintarvikehuoneistojen ja kesäkioskien veden laatua, sienten kemiallista laatua sekä salmonellan ja kamylobakteerin esiintymistä maahantuotavissa raakalihavalmisteissa. Lisäksi osallistuttiin Ruokaviraston koordinoimaan valtakunnalliseen patogeeneihin pakatuissa lehtivihanneksissa projektiin sekä gluteenihankkeeseen. Yksi vuodelle 2018 suunnitelluista projekteista siirrettiin vuoteen 2019 (Helsingissä viljeltyjen vihannesten kemiallinen laatu).

Ruokaviraston pyynnöstä otettiin 2018 alkukesällä 16 mansikkanäytettä tukkumyyjiltä ja ulkomyyntipisteistä isotooppitutkimuksiin. Tutkimuksella pyritään selvittämään mansikan alkuperäväärennöksiä.

Ruokamyrkytysten selvittämisen ja elintarvikevaaratilanteiden varautumistoiminnan toimivuus

Elintarvikevalvontaan liittyviä valituksia käsiteltiin 876 kappaletta, joista 555 oli ruokamyrkytyspäilyjä ja loput muita elintarvikkeisiin liittyviä valituksia, esimerkiksi pakkausmerkinnöistä tai elintarvikehuoneiston hygieniasta. Ruokamyrkytyspäilyistä suurin osa oli yksittäisiä ruokamyrkytyspäilyjä, joiden määrä oli lähes sama kuin edellisenä vuotena (534 vuonna 2017). Sähköisen ruokamyrkytysilmoituslomakkeen kautta ilmoituksia tuli 350, mikä on 63 % kaikista ruokamyrkytyspäilyilmoituksista. Lomake helpottaa ruokamyrkytyspäilyjen ilmoittamista ja ilmoitusten käsittelyä. Suurimmassa osassa yksittäisiä ruokamyrkytyspäilyjä aiheuttaja jää epäselväksi tai sairastuminen ei välttämättä liity epäilyyn ruokailuun.

Ympäristöpalvelut osallistui 22 ruokamyrkytysepidemian selvittämiseen. Epidemioiden määrä oli hieman suurempi edellisiin vuosiin verrattuna. Epidemioista 14 todettiin ravintoloissa. Lisäksi epidemioita todettiin esimerkiksi keskuskeittiöissä ja ulkomyyntitapahtumassa.

Norovirus aiheutti kuusi epidemiaa, joissa sairastui yhteensä 317 henkilöä. Helsingin epidemiaselvitysryhmä selvitti laajan norovirusepidemian aiheuttajan. Epidemia aiheutui keskuskeittiön valmistamasta ruoasta, jota toimitettiin neljään toimipisteeseen. Epidemiassa sairastui yhteensä 287 henkilöä. Sairastuneet olivat palvelukeskusten ja sairaalan asiakkaita ja henkilökuntaa sekä keittiöhenkilökuntaa. Epidemian aiheuttajaksi osoittautui ulkomaisista pakastemarjoista valmistettu jälkiruoka. Muut norovirusepidemiat liittyivät riskielintarvikkeisiin eli ostereiden tai simpukoiden syömiseen.

Keskuskeittiön valmistamaa ruokaa epäiltiin myös yhden merkittävän salmonellaepidemian aiheuttajaksi. Epidemiassa sairastui yhteensä 15 henkilöä, joista 14 oli sairaalan potilaita. Epidemian välittäjäelintarviketta ei saatu selville. Epidemioiden johdosta keskuskeittiöiden raaka-ainesten hankintaa ja ulkomaisten pakastemarjojen käyttöä koskevia ohjeita tarkennettiin.

Kampylobakteeri aiheutti yhden epidemian, jonka syynä oli ulkomaista alkuperää olevan ankanlihan riittämätön kypsennys kodeissa. Lisäksi selvitettiin kolme listeriabakteerin aiheuttamaa sairastumista, joissa yhdessä saatiin selville välittäjäelintarvike.

Muut epidemiat johtuivat virheellisistä kypsennys-, säilytys- tai jäähdytyslämpötiloista tai puutteellisesta käsittelyhygieniasta. Yksi epidemia johti mausteiden takaisinvetoon EU-alueelta, sillä mausteissa todettiin kiellettyjä väriaineita. Lisäksi osa tutkituista mausteista osoittautui mikrobiologiselta laadultaan huonoksi.

15.03.2019

Ruokaviraston välittämien 44 kiireellisen RASFF-ilmoituksen tai valvontapyyntöjen perusteella selvitettiin terveydelle vaarallisten tai kuluttajaa harhaan johtavien elintarvike- tai ravintolisäerien esiintyvyyttä Helsingissä. Neuvonnalla ja valvonnalla varmistettiin erien poistaminen markkinoilta tai harhaan johtavan tiedon korjaaminen. Lähes kolmasosa ilmoituksista koski elintarvikkeita, jotka sisälsivät ilmoittamatonta allergeenia (mm. pähkinä, manteli, gluteeni ja sulfiitti). Muut ilmoitukset koskivat mm. elintarvike-erissä todettuja torjunta-aineyhteyksiä (mm. basilika, riisi ja pomelo), hometoksiineja tai muita haitallisia aineita yli sallitun (mm. viikunat, vihreä tee ja ravintolisävalmisteita) sekä tautia aiheuttavia bakteereita, kuten salmonellaa ja Listeria monocytogenesta (vuohenjuusto ja smoothie -pakastevalmiste). Lisäksi muutamassa tapauksessa elintarvikkeen kanssa kontaktissa olevasta materiaalista vapautui haitallista ainetta elintarvikkeeseen.

Ilmoitusten ja hakemusten käsittely

Uusia elintarvikehuoneistoja koskevia ilmoituksia ja toimijanvaihtumisasi-
ilmoituksia käsiteltiin 942. Ilmoituksista 42 % tuli sähköisen asiointijär-
jestelmän kautta. Ilmoitusten määrä on pysynyt samana edelliseen
vuoteen nähden (940 vuonna 2017).

Laitoksia koskevia hyväksymishakemuksia ei käsitelty vuonna 2018.

Elintarvikevalvonnan henkilöstövoimavarojen toteutuminen

Elintarvikeeturvallisuusyksikössä elintarvikevalvontatehtävissä toimi
vuonna 2018 elintarvikeeturvallisuusyksikön päällikkö, yksiköiden esi-
miehet (kaupungineläinlääkäri, kaksi tiimipäällikköä), kaksi hygieenik-
koeläinlääkäriä, 28 elintarvike-tarkastajaa ja tutkimusavustaja. Yhteensä
elintarvikevalvontaan käytettiin 32,3 henkilötyövuotta. Yksikön henkilö-
resurssit kasvoivat vuonna 2018 yhdellä tarkastajan vakanssilla.

Syyt tavoitteiden ja toteutumien eroissa ja toteutetut kehittämistoimenpiteet

Helsingin elintarvikevalvonnassa on pitkään ollut resurssivajetta suhteessa Ruokaviraston valtakunnallisiin tarkastussuosituksiin.

Ruokaviraston uutta riskiluokitus- ja tarkastustiheysohjetta on sovellettu
vuodesta 2017 alkaen. Uuden ohjeen myötä laskennallinen resurssivaje on vähentynyt aikaisempiin arvioihin nähden ja vajeen arvioidaan nyt olevan noin neljä henkilötyövuotta.

Suunnitelmallisten tarkastusten määrää on painotettu yksikön toiminnassa. Elintarvikevalvonnassa on ollut käytössä tarkastus- ja etätyö-

15.03.2019

päivät, joilla on ollut tarkastuksia lisäävä vaikutus, kun työpäivän aikana ei tarvitse siirtyä toimistolle Viikkiin.

Uusien elintarvikehuoneistojen ja toimijan vaihdosilmoitusten määrä on ollut useita vuosia kasvussa. Maahanmuuttotaustaisten yrittäjien osuus on merkittävä elintarvikealalla, mikä lisää neuvontatarvetta esimerkiksi englanninkielellä.

Ennalta arvaamattomien työtehtävien, kuten ruokamyrkytyspäilyilmoitusten ja Ruokavirastosta tulleiden valvontapyyntöjen määrä, vaikuttaa osaltaan suunnitelmallisten tarkastusten määrän toteumaan.

Elintarvikelain mukaan kunnan tulee toimittaa elintarvikevalvontaa koskevat tiedot sähköisesti Ruokaviraston määrittelemällä tavalla. Yksikkö osallistui aktiivisesti valtakunnallisen ympäristöterveydenhuollon tietojärjestelmän (VATI) kehittämissuunnitelmaan vuoden 2018 aikana.

Arviointi- ja ohjauskäynnit

Yksikköön ei kohdistunut vuonna 2018 aluehallintoviraston tai EU-komission arviointi- tai ohjauskäyntejä.

Tulot elintarvikevalvonnasta

Elintarvikehuoneistojen ilmoitusten käsittelystä ja hyväksymisestä saadut tulot vuonna 2018 olivat 77 760 euroa (78 356 vuonna 2017). Valvonnasta (tarkastukset, näytteenotto, vientitodistukset, ensisaapumisvalvonta) saadut tulot olivat 613 937 euroa. Täten elintarvikevalvonnasta kertyneet tulot olivat yhteensä 691 697 euroa (665 907 vuonna 2017).

Tulot nousivat hieman edellisvuoteen nähden, mikä johtui tarkastusmäärän noususta. Elintarvikevalvonnasta saadut tulot eivät ole kohdentuneet elintarviketurvallisuusyksikön toimintaan, vaan tulot tulevat Helsingin kaupungille.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Riikka Åberg

Lisätiedot

Minna Ristiniemi, kaupungineläinlääkäri, puhelin: +358 9 310 31585
minna.ristiniemi(a)hel.fi
Anne Kärnä, tiimipäällikkö, puhelin: +358 9 310 29705
anne.karna(a)hel.fi
Mia Degerlund, tiimipäällikkö, puhelin: +358 9 310 32055
mia.degerlund(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite
Sörnäistenkatu 1
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566

15.03.2019

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Etelä-Suomen aluehallinto-
virasto (Helsingin toimi-
paikka)

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täy-
täntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtakunnallisen Ruokaviraston ja Valviran ympäristöterveydenhuollon valvontaohjelman mukaan kunnan valvontasuunnitelman arvioinnin tulee sisältää seuraavat asiat: suunnitellun toiminnan ja tarkastusten kattavuus, tarkastusten ja näytteiden määrä (suhteessa valvontasuunnitelmaan), valvonnasta saadut tulot ja niiden kohdentuminen, voimavarat ja yhteistoiminta-alueen toimivuus, toiminnan kehittämistarpeet sekä arviointi- ja ohjauskäynnit.

Valvontasuunnitelman toteutumisen arvioinnin tulokset tulee toimittaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle 31.3.2019 mennessä.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Riikka Åberg

Lisätiedot

Minna Ristiniemi, kaupungineläinlääkäri, puhelin: +358 9 310 31585
minna.ristiniemi(a)hel.fi
Anne Kärnä, tiimipäällikkö, puhelin: +358 9 310 29705
anne.karna(a)hel.fi
Mia Degerlund, tiimipäällikkö, puhelin: +358 9 310 32055
mia.degerlund(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Etelä-Suomen aluehallinto-
virasto (Helsingin toimi-
paikka)

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täy-
täntöönpano

Tiedoksi

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite
Sörnäistenkatu 1
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566

15.03.2019

Asia/6

Elintarviketurvallisuus

§ 63

Määräyksen antaminen ja uhkasakon asettaminen terveyshaitan poistamiseksi

HEL 2019-001939 T 11 02 02 02

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti osoitteessa Mannerheimintie 93 sijaitsevan asunnon terveyshaitan poistamisesta seuraavaa.

Päätökseen velvoitettu

Asunto Oy Mannerheimintie 93, Y-tunnus 0120070-9, kiinteistötunnus: 91-18-624-1

Vireilletulo ja taustaa

Asukas ilmoitti asuntonsa kylmyydestä ympäristöpalveluille ensimmäisen kerran tammikuussa 2016. Isännöitsijä vastasi ympäristöpalveluille, että maaliskuun loppuun tai huhtikuun alkuun mennessä ilmanvaihto ja lämpöpatterimuutokset on saatu tehtyä.

Ympäristöpalvelut teki kaksi tarkastusta asuntoon maaliskuussa 2018 ja totesi, että asunnon ilmanvaihto ei toiminut asianmukaisella tavalla, sillä keittiön poistoilmakanavasta puhalsi voimakkaasti ilmaa asuntoon päin ja voimakkain poistoilmavirtaus oli ovenraoista käytävään, asunnon lämpötilat olivat alhaiset ja porrashuoneen vastaisen seinän pintalämpötila alitti toimenpiderajan. Ympäristöpalvelut kehotti Asunto Oy Mannerheimintie 93:a ryhtymään toimenpiteisiin väärin toimivan ilmanvaihdon ja kylmyyden aiheuttaman terveyshaitan poistamiseksi. Asunto Oy Mannerheimintie 93 toimitti 18.4.2018 ympäristöpalveluille kirjallisen selvityksen, jossa ilmoitti, että selvitysprojekti käynnistetään heti, kun tarpeeksi pätevä ja kokenut suunnittelija on löytynyt, kuitenkin viimeistään toukokuussa.

Helsingin kaupungin ympäristöpalvelut teki kolmannen tarkastuksen asuntoon 28.11.2018 ja totesi uudelleen, että asunnon ilmanvaihto ei edelleenkään toiminut asianmukaisella tavalla, vaan ilmaa virtasi sisään keittiön poistoventtiilistä ja poistui oven kautta käytävään, lämpötilat olivat alhaiset ja porrashuoneen vastaisen seinän pintalämpötila alitti toimenpiderajan. Ympäristöpalvelut kehotti Asunto Oy Mannerheimintie 93:a ryhtymään heti toimenpiteisiin terveyshaitan poistamiseksi sekä pyysi kirjallista selvitystä tehtävistä toimenpiteistä ja niiden aikataulusta

15.03.2019

20.12.2018 mennessä. Asunto Oy Mannerheimintie 93 ei toimittanut määräaikaan mennessä selvitystä ympäristöpalveluille.

Kuuleminen

Ympäristöpalvelut kuuli Asunto Oy Mannerheimintie 93:a, asunnon omistavaa Lotta Svärd Säätiötä sekä asukasta terveystietä, toimenpiteistä ja mahdollisesta määräyksestä sekä uhkasakosta 2.1.2019 päivätyllä kirjeellä.

Asunto Oy Mannerheimintie 93 kertoo vastineessaan käsittäneensä 2017 ongelman poistuneen, kun hormiaukot varustettiin mekaanisilla hormi-imureilla. Yhtiö on kesällä 2018 palkannut LVI-suunnittelijan korjattamaan ongelmaa ja löytämään teknisesti toimivan ratkaisun. Ongelmaa on yritetty ratkoa kahden muun insinöörin kanssa vuosina 2017 ja 2018. Toimenpiteinä ilmoitetaan käytävien päissä olevien pariovien uusimisen ja ovien pitämisen kiinni sekä kerroksia 0 ja 3 palvelevien huippumurien uusimisen. Yhtiö ei näe tarvetta uhkasakon asettamiselle, koska yhtiön vilpitön tahto on löytää ongelmaan kustannustehokas ja toimiva ratkaisu.

Lotta Svärd Säätiö toteaa asunnon lämpötilaongelman tulleen säätiön tietoon ensimmäisen kerran tammikuussa 2016, jolloin säätiö on pyytänyt taloyhtiöltä, jolle korjaaminen kuuluu, toimenpiteitä asian korjaamiseksi. Yksi korjattavista sekä asuntojen merkittävimmistä ongelmista todetaan olevan kiinteistön alipaineisuus ja toimimattomat korvausilmareitit. Säätiö on tarjonnut asukkaalle toista asuntoa samasta kiinteistöstä joulukuussa 2018 mutta asukas halusi jäädä odottamaan nykyisen asuntonsa korjaamista. Säätiö ilmoittaa tulevansa vaatimaan, että ongelma korjataan taloyhtiön toimesta viipymättä pysyvällä ja toimivalla tavalla siten, että ilmanvaihto vastaa viranomaisten asumiselta edellyttämää tasoa. Säätiö toteaa, että on ilmeisen tarkoituksenmukaista edetä korjaushankkeessa vaihtoehtoisten korjausmallien kautta hyväksyttävään ja toimivaan lopputulokseen. Säätiö ei näistä syistä pidä korjausmääräysten ja uhkasakon asettamista tarpeellisina.

Ympäristöpalvelut kuuli toistamiseen Asunto Oy Mannerheimintie 93:a, asunnon omistavaa Lotta Svärd Säätiötä sekä asukasta osapuolien ensimmäisessä kuulemisessa antamista vastineista 23.1.2019 päivätyllä kirjeellä. Vain asukas antoi vastineen, jossa kertoo asunnon lämpötilan olevan +18 °C ulkolämpötilan ollessa 0 °C. Mahdollisesti uudistukset ovat johtaneet kylmyyden lisääntymiseen, sillä tänä talvena -15 °C:een ulkolämpötila on pudottanut keittokomeron lämpötilan +10 °C:seen, kun aiemmin -25 °C:een pakkasella keittokomerossa oli +14 °C. Vilpitön tahto ei riitä vaan pitäisi tehdä järkeviä toimenpiteitä, kun ti-

15.03.2019

lanne on jatkunut vuosia tai vuosikymmeniä. Toista asuntoa olisi pitänyt tarjota heti tammikuussa 2016, eikä vasta joulukuussa 2018.

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston ratkaisu

Päävelvoitteet

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto antaa Asunto Oy Mannerheimintie 93:lle terveydensuojelulain 27 ja 53 §:n nojalla määräyksen poistaa tarkastuksella 28.11.2018 todetut terveyshaittaa aiheuttavat olosuhteet 1.11.2019 mennessä. Asunnon ilmanvaihto tulee saattaa toimimaan asianmukaisella tavalla, siten että ilma poistuu asunnon poistoilmakanavia pitkin ja korvausilma tulee raitisilmaventtiileistä. Porraskäytävän vastaisen seinäpinnan keskiarvolämpötilan tulee olla vähintään +16 °C.

Ympäristö- ja lupajaosto asettaa terveydensuojelulain 53 §:n nojalla päävelvoitteen noudattamisen tehosteeksi 10 000 €:n uhkasakon.

Perustelut

Terveydensuojelulain 1 §:n mukaan terveyshaitalla tarkoitetaan ihmisessä todettavaa sairautta, muuta terveydenhäiriötä tai sellaisen tekijän tai olosuhteen esiintymistä, joka voi vähentää väestön tai yksilön elinympäristön terveellisyyttä.

Terveydensuojelulain 26 §:n mukaan asunnon ja muun sisäilman puhtauden, lämpötilan, kosteuden, melun, ilmanvaihdon, valon, säteilyn ja muiden vastaavien olosuhteiden tulee olla sellaiset, ettei niistä aiheudu asunnossa tai sisätilassa oleskeleville terveyshaittaa.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista (545/2015) 6 §:n mukaan lämpötilojen tulee täyttää asetuksen liitteessä 1 olevan taulukon 1 mukaiset toimenpiderajat. Liitteen 1 taulukon 1 mukaan toimenpiderajat asunnossa huoneilman lämpötilalle lämmityskaudella ovat +18 °C – +26 °C. Seinäpinnan alimman keskiarvolämpötilan toimenpideraja on +16 °C.

Terveydensuojelulain 27 §:n mukaan, jos asunnossa tai muussa oleskelutilassa esiintyy melua, tärinää, hajua, valoa, mikrobeja, pölyä, savua, liiallista lämpöä tai kylmyyttä taikka kosteutta, säteilyä tai muuta niihin verrattavaa siten, että siitä voi aiheutua terveyshaittaa asunnossa tai muussa tilassa oleskelevälle, toimenpiteisiin haitan ja siihen johtaneiden tekijöiden selvittämiseksi, poistamiseksi tai rajoittamiseksi on ryhdyttävä viipymättä. Jos haitta aiheutuu asuinhuoneiston tai muun

15.03.2019

oleskelutilan rakennuksen rakenteista, eristeistä tai rakennuksen omistajan vastuulla olevista perusjärjestelmistä, haitan poistamisesta vastaa rakennuksen omistaja, ellei muualla laissa toisin säädetä. Jos terveyshaitta aiheutuu kuitenkin asunnon tai muun oleskelutilan käytöstä, joka ei ole tavanomaista, terveyshaitan poistamisesta vastaa asunnon tai muun oleskelutilan haltija. Kunnan terveydensuojeluviranomainen voi velvoittaa sen, jonka vastuulla haitta on, ryhtymään viipymättä tarvittaviin toimenpiteisiin terveyshaitan ja siihen johtaneiden tekijöiden selvittämiseksi, poistamiseksi tai rajoittamiseksi.

Terveydensuojelulain 53 §:n mukaan, jos joku ryhtyy toimiin tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisesti taikka lyö laimin tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten mukaisen velvollisuutensa, valvontaviranomainen voi päätöksellään velvoittaa asianomaisen määrääjässä oikaisemaan sen, mitä on oikeudettomasti tehty tai lyöty laimin.

Mannerheimintie 93:ssa todettiin tarkastuksilla 8.3.2018, 16.3.2018 ja 28.11.2018 (tarkastuskertomukset liitteinä 1 ja 2), että asunnon ilmanvaihto ei toiminut asianmukaisella tavalla, vaan keittiön poistoilmakanavasta puhalsi voimakkaasti sisään päin, lämpötilat olivat alhaiset ja porrashuoneen vastaisen seinän pintalämpötila alitti toimenpiderajan. Todetut olosuhteet aiheuttavat terveydensuojelulain 1 §:n mukaista terveyshaittaa.

Terveydensuojeluviranomainen katsoo määräysten antamisen tarpeelliseksi asukkaalle aiheutuvan terveyshaitan poistamiseksi, koska Asunto Oy Mannerheimintie 93:n tekemät toimenpiteet eivät ole poistaneen terveyshaittaa aiheuttavia olosuhteita. Lisäksi Asunto Oy Mannerheimintie 93:n antamien selvitysten perusteella ei voida varmistua siitä, että terveyshaittaa aiheuttavat olosuhteet poistuvat.

Perustelut uhkasakon asettamiselle

Terveydensuojelulain 53§:n 2 momentin mukaan kunnan terveydensuojeluviranomainen voi tehostaa tämän lain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai että toiminta keskeytetään tai kielletään. Uhkasakkoa, teettämisuuhkaa ja keskeyttämisuuhkaa koskevassa asiassa sovelletaan muutoin, mitä uhkasakkolaissa (1113/90) säädetään.

Uhkasakkolain 6 §:n mukaan uhkasakko asetetaan määräämällä päävelvoite asianosaisen noudatettavaksi sakon uhalla. Kunkin päävelvoitteen tehosteeksi on asetettava eri uhkasakko. Uhkasakkolain 7 §:n mukaan uhkasakko voidaan kohdistaa sellaiseen asianosaiseen, jolla

15.03.2019

on oikeudellinen ja tosiasiallinen mahdollisuus noudattaa päävelvoitetta. Uhkasakkolain 8 §:n mukaan uhkasakon suuruutta harkittaessa on otettava huomioon päävelvoitteen laatu ja laajuus, velvoitetun maksukyky ja muut asiaan vaikuttavat seikat.

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto katsoo, että uhkasakon asettaminen määräyksen tehostamiseksi on tarpeen, koska päätökseen velvoitettu ei ole poistanut terveyshaittaa aiheuttavia olosuhteita annetuista kehotuksista huolimatta. Uhkasakon asettaminen tarkoittaa sitä, että jos valvontaviranomainen uusintatarkastuksellaan havaitsee, ettei päävelvoitetta ole noudatettu määräaikaan mennessä, se voi tuomita uhkasakon maksettavaksi (uhkasakkolaki 10 §).

Päätöksen voimassaolo

Tämä päätös tulee voimaan, kun se saa lainvoiman. Päätös tulee lainvoimaiseksi muutoksenhakuajan loputtua, ellei päätöksestä ole valitettu.

Tiedoksi toimijalle

Jos edellä mainittu kiinteä omaisuus tai sitä koskeva käyttöoikeus luovutetaan, on tässä päätöksessä mainituista velvoitteista ja uhista ilmoitettava luovutuksensaajalle luovutuskirjaan otetuina maininnoin tai muutoin todisteellisesti. Lisäksi velvoitetun on toimitettava uhan asettaneelle viranomaiselle luovutuksensaajan nimi ja osoite (uhkasakkolaki 18 §).

Terveydensuojeluviranomainen lähettää maanmittauslaitokselle tiedon kiinteistöä (91-18-624-1) koskevista päävelvoitteista ja niiden tehosteeksi asetetuista uhista merkinnän tekemiseksi kiinnityksistä pidettävään rekisteriin (uhkasakkolaki 19 §).

Päätöksen tiedoksianto

Päätös toimitetaan velvoitetulle saantitodistuksella ja muille asianosaisille postitse tavallisena tiedoksiantona.

Sovelletut oikeusohjeet

Terveydensuojelulaki (763/1994) 1, 26, 27, 51, 53 ja 56 §

Terveydensuojeluasetus (1280/1994) 15 ja 17 §

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista (545/2015) 6, 8 ja 9 §

15.03.2019

Hallintolaki (434/2013) 34, 39 ja 43 §

Uhkasakkolaki (1113/1990) 1, 6, 7, 8, 18, 22, 23 ja 24 §

Esittelijä

yksikön päällikkö
Pertti Forss

Lisätiedot

Taiju Virtanen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32084
taiju.virtanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tarkastuskertomus 20.3.2018
- 2 Tarkastuskertomus 28.11.2018
- 3 Kuuleminen 2.1.2019
- 4 Asunto Oy Mannerheimintie 93:n vastine kuulemiseen
- 5 Lotta Svärd Säätiön vastine kuulemiseen
- 6 Toinen kuuleminen 23.1.2019
- 7 Asukkaan vastine toiseen kuulemiseen

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, terveydensuojelulain mukainen päätös

Otteet

Ote

Asunto Oy Mannerheimin-
tie 93

Otteen liitteet

Hallintovalitus, terveydensuojelulain mu-
kainen päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Pertti Forss

Lisätiedot

Taiju Virtanen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32084
taiju.virtanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tarkastuskertomus 20.3.2018
- 2 Tarkastuskertomus 28.11.2018
- 3 Kuuleminen 2.1.2019
- 4 Asunto Oy Mannerheimintie 93:n vastine kuulemiseen
- 5 Lotta Svärd Säätiön vastine kuulemiseen
- 6 Toinen kuuleminen 23.1.2019

15.03.2019

Asia/7

7 Asukkaan vastine toiseen kuulemiseen

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, terveydensuojelulain mukainen päätös

Otteet

Ote

Asunto Oy Mannerheimin-
tie 93

Otteen liitteet

Hallintovalitus, terveydensuojelulain mu-
kainen päätös

Tiedoksi

Maanmittauslaitos
Lotta Svärd Säätiö
Asukas
Ympäristöterveys

§ 64

Tupakka- ja lääkelain valvontasuunnitelman 2018 toteutumisen arviointi Helsingissä

HEL 2019-002351 T 11 00 03

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti hyväksyä esitetyn Helsingin kaupungin ympäristöpalveluiden tupakka- ja lääkelain mukaisen valvontasuunnitelman 2018 toteutumisen arvioinnin.

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto hyväksyi 24.11.2017 (Ylja 86 §) tupakka- ja lääkelain valvontasuunnitelman päivityksen vuodelle 2018 osana ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmaa 2015–2019. Tässä selvityksessä arvioidaan tupakka- ja lääkelain valvontasuunnitelman toteutumista vuonna 2018.

Tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden sekä nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiluvista peritään vuosittainen valvontamaksu. Helsingin kaupungin ympäristöterveydenhuollon taksa sisältää tupakka- ja lääkelain mukaiset vuosittaiset valvontamaksut.

Tupakkavalvonnan toteutuminen vuonna 2018

Tupakka- ja lääkelain valvonnassa keskityttiin huolehtimaan tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden sekä nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntilupahakemuksista ja luparekisterien ylläpidosta.

Tupakka- ja lääkelain mukaisessa valvontasuunnitelmassa vuodelle 2018 suunniteltiin Helsingissä tehtäväksi 530 tarkastusta. Valvontasuunnitelman mukaisia tarkastuksia tehtiin yhteensä 533. Helsingissä tulisi sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontaviraston (Valvira) ohjeiden mukaan tehdä vuosittain 460 tarkastusta tupakkatuotteiden vähittäismyyntipaikkoihin ja tupakointitiloihin. Näitä tarkastuksia tehtiin 375, joten Valviran tarkastustavoitteesta pystyttiin toteuttamaan noin 82 %. Näytteitä ei suunniteltu otettavaksi, eikä niitä myöskään otettu.

Tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden vähittäismyyntilupia käsiteltiin 143 ja nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntilupia 76.

Asuntoyhteisöjen tupakointikieltohakemuksia käsiteltiin yhteensä 34.

Helsingin kaupungin ympäristöpalveluilla oli edustus kaupungin hallintokuntien yhteisessä Savuton Helsinki-ohjausryhmässä sekä ehkäisevän päihdetyön Pakka-työryhmässä.

Tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden myyntipaikat

Tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden vähittäismyyntipaikkojen valvonnassa keskityttiin tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden vähittäismyyntilupien käsittelyyn sekä luparekisterin ylläpitoon liittyviin tehtäviin. Helsingissä on noin 790 tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden vähittäismyyntipaikkaa (tilanne 21.2.2019).

Tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden vähittäismyyntipaikkoihin tehtiin 346 suunnitelmallista tarkastusta tavoitteen ollessa 344 tarkastusta. Tarkastustavoite toteutui 100 %:sesti.

Tarkastukset tehtiin erillisinä tarkastuksina vähittäiskauppoihin ja ravintoloihin. Valviran mukaan tarkastuksia tulisi tehdä vähittäismyyntipaikkoihin vähintään kerran kahdessa vuodessa, mikä tarkoittaisi Helsingissä noin 400 tarkastusta vuodessa.

Tupakointitilat

Ravintolatupakointi on ollut kiellettyä vuodesta 2007 lähtien. Täyskiellostä huolimatta ravintolat ovat voineet rakentaa erillisen tupakointitilan. Tupakointitilat hyväksytään rakennusvalvontaviranomaisen toimesta, mutta tupakkavalvontaviranomaisella on merkittävä rooli tupakointitilan käytön ja toiminnan valvonnassa. Ympäristöpalveluiden tiedossa olevia tupakointitiloja on Helsingissä 100. Määrä on hiukan lisääntynyt edellisvuosista vesipiippukahviloiden ja valvonnan tehostumisen myötä löytyneiden kohteiden vuoksi sekä muissa tiloissa kuin ravintoloissa sijaitsevien tupakointitilojen tultua uuden tupakkalain piiriin. Valviran mukaan tarkastuksia tulisi tehdä tupakointitiloihin joka kolmas vuosi, mikä tarkoittaisi Helsingissä 33 tarkastusta vuodessa.

Ravintoloihin, joihin on rakennettu erillinen tupakointitila, tehtiin 27 suunnitelmallista tarkastusta tavoitteen ollessa 27. Tarkastustavoite toteutui 100 %:sesti.

Yleisötilaisuudet

Tupakointi ulkoalueilla järjestettävissä yleisissä tilaisuuksissa on kiellettyä. Tupakkalain valvontaohjelman painopisteenä oli vuosina 2016 - 2017 tupakkalain säännösten noudattaminen ulkoalueilla järjestettävissä yleisissä tilaisuuksissa. Aiempina vuosina tarkastuksilla havaittujen puutteiden takia oli tarkoituksenmukaista suunnitella tarkastuksia myös vuodelle 2018. Tarkastukset tehtiin erillisinä tarkastuksina.

Yleisötilaisuuksiin tehtiin 10 suunnitelmallista tarkastusta tavoitteen ollessa 10 tarkastusta. Tarkastustavoite toteutui 100 %:sesti.

Nikotiinivalmisteet

Nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntipaikkojen valvonnassa keskityttiin vähittäismyyntilupien käsittelyyn sekä luparekisterin ylläpitoon liittyviin tehtäviin. Helsingissä on 370 nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntipaikkaa (tilanne 21.2.2019).

Nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntipaikkoihin tehtiin 148 suunnitelmalista tarkastusta tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden tarkastusten yhteydessä tavoitteen ollessa 147 tarkastusta. Tarkastustavoite toteutui 100 %:sesti.

Toteutunut ja laskennallinen työpanos

Valvontasuunnitelmassa vuodelle 2018 henkilöstöresursseja oli kaikkien tupakka- ja lääkelain valvontaan arvioitu käytettävän 2,8 henkilötyövuotta (htv). Tupakkavalvontaan käytettyä työaikaa on vaikea määrittellä tarkasti, koska valvontaa tekevien viranhaltijoiden tehtäviin kuuluu myös muita kuin tupakkavalvonnan tehtäviä. Tupakkavalvontaan käytetyn työajan toteutumisen arviointi perustuukin käytettävissä olevan henkilöstön määrään, tarkastusmääriin sekä päätösten ja selvitystöiden mukaan tehtyyn arvioon.

Suunnitellusta työpanoksesta toteutui arvion mukaan 3,9 henkilötyövuotta. Suunnitelmalliseen tupakkavalvontaan käytettiin 1,5 henkilötyövuotta. Muuhun tupakkalain mukaiseen valvontaan käytettiin 2,4 henkilötyövuotta. Suunniteltua suurempi työpanos aiheutui asuntoyhteisöjen tupakointikieltihakemusten käsittelystä, jota ei oltu osattu ennakoida.

Tulot tupakkavalvonnasta

Tupakkavalvonnasta saadut tulot olivat 921 150 euroa.

Tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden ja nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntilupahakemusten sekä nikotiininesteiden vähittäismyyntiä koskevan ilmoituksen ja tukkumyynti-ilmoituksen käsittelystä peritään maksu. Vuonna 2018 hakemusten ja ilmoitusten käsittelystä perittiin 43 275 euroa.

Tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden ja nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntilupien haltijoilta sekä tukkumyyntipaikoilta peritään myyntipistekohtainen vuosittainen valvontamaksu, mikä kattaa myös kaiken suunnitelmallisen valvonnan. Vuonna 2018 vuosittaisia valvontamaksuja perittiin 877 875 euroa.

15.03.2019

Asuntoyhteisöjen tupakointikieltohakemusten käsittelystä peritään maksu. Vuonna 2018 hakemusten käsittelystä perittiin 20 416 euroa.

Tupakka- ja lääkelain mukaisesta valvonnasta saadut tulot eivät ole kohdentuneet ympäristöpalveluissa tehtävään tupakkavalvontaan, vaan valvontatulot menevät Helsingin kaupungille.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Pertti Forss

Lisätiedot

Anna Petäjaniemi, vs. terveystieteiden tohtori, puhelin: 310 32059
anna.petajaniemi(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Etelä-Suomen aluehallinto-
virasto (Helsingin toimi-
paikka)

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täy-
täntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Pertti Forss

Lisätiedot

Anna Petäjaniemi, vs. terveystieteiden tohtori, puhelin: 310 32059
anna.petajaniemi(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Etelä-Suomen aluehallinto-
virasto (Helsingin toimi-
paikka)

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täy-
täntöönpano

Tiedoksi

15.03.2019

Asia/8

Ympäristöterveysyksikkö
Elintarviketurvallisuusyksikkö

§ 65

Terveydensuojelun valvontasuunnitelman 2018 toteutumisen arviointi Helsingissä

HEL 2019-002618 T 11 00 03

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti hyväksyä esitetyn Helsingin kaupungin ympäristöpalveluiden terveydensuojelulain mukaisen valvontasuunnitelman 2018 toteutumisen arvioinnin.

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto hyväksyi 24.11.2017 86 § terveydensuojelun valvontasuunnitelman päivityksen vuodelle 2018 osana Helsingin kaupungin ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmaa 2015–2019. Tässä selvityksessä arvioidaan terveydensuojelun valvontasuunnitelman toteutumista vuonna 2018.

Suunnitelman mukainen valvonta on maksullista. Helsingin kaupungin ympäristöterveydenhuollon taksa sisältää terveydensuojelun valvonnan maksut.

Terveydensuojelun valvonnan toteutuminen vuonna 2018

Terveydensuojelun valvonta toteutui Helsingissä keskittämällä valvonta painopistealueisiin, jotka sisällytettiin myös ympäristöpalveluiden vuoden 2018 tulossuunnitelmaan. Terveydensuojelun suunnitelmallisen valvonnan painopistealueita olivat talousveden, uimaranta- ja uima-alasveden sekä terveydellisten olojen valvonta sellaisissa kohteissa, joita lapset ja nuoret käyttävät, kuten päiväkodit, koulut, kerho- ja nuorisotilat sekä leikkipuistorakennukset. Terveydensuojelun valvontaa kohdennettiin myös erityisesti ihoa läpäisevää hoitoa tarjoaviin kohteisiin. Terveydensuojelulain mukaisten ilmoitusten ja asuntoja koskevien toimenpidepyyntöjen sujuva käsittely, riskinarvioinnin kehittäminen eri kohdetyyppejä koskien, toimijan omavalvonnan edistäminen sekä aktiivinen osallistuminen valtakunnallisen tietojärjestelmähankkeen kehittämiseen olivat muita terveydensuojelun valvonnan painopistealueita vuonna 2018. Lisäksi ympäristöpalvelut käsitteli muut terveydensuojeluun liittyneet toimenpidepyynnöt.

Ilmoitusten ja lausuntojen käsittely

Terveydensuojelulain 13 §:n mukaisista ilmoitusvelvollisista huoneistoista käsiteltiin 230 ilmoitusta ja annettiin 39 lausuntoa.

Toimenpidepyynnöt

15.03.2019

Asuntoja koskevia toimenpidepyyntöjä käsiteltiin 185. Toimenpidepyynnöt koskivat pääosin kosteus- ja homevaurioita, ilmanvaihdon puutteita, hajuhaittoja sekä melua.

Laivatarkastukset

Maaailman terveysjärjestön (WHO) kansainvälisen terveystäytäntöön (IHR 2005) mukaisia laivatarkastuksia tehtiin Helsingin satamissa yhteensä 69. Todistus saniteettitoimenpiteistä vapauttamisesta (Ship Sanitation Control Exemption Certificate) annettiin kaikille tarkastetuille aluksille.

Suunnitelmallisen valvonnan toteutuminen vuonna 2018

Suunnitelmallisen valvonnan painopistealueiksi oli valittu korkean riskin kohteet kuten:

- talousvettä toimittava suuri vesilaitos, Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto

- yleiset uimahallit, maauimalat ja muut yleiset uima-allaskohteet

sekä keskisuuren tai matalan riskin kohteet kuten:

- suuret yleiset uimarannat

- pienet yleiset uimarannat

- koulut ja oppilaitokset

- päivähoitotilat

- leikki puistot ja muut lasten ja nuorten kohteet

- sosiaalialan yksiköt (vanhusten palveluasunnot, lastensuojelun yksiköt ja muut sosiaalialan yksiköt)

- julkiset majoitushuoneistot

- yleiset saunat

- kauneushoitolat tai muut ihonkäsittely tai -hoitopaikat

- tatuointipaikat

- solariumit

- julkiset kuntosalit tai liikuntatilat

Suunnitelmallisen valvonnan tarkastuksia suunniteltiin tehtäväksi edellä mainittuihin kohteisiin yhteensä 407. Toteutunut tarkastusmäärä oli 356. Suunnitelmallisen valvonnan toteutumisen raportti on taulukko-muodossa liitteenä (Raportointitaulukko: Terveysturvallisuuden valvontasuunnitelman toteutuminen 2018 Helsingissä). Suunnitelman mukaisesti tarkastuksista laadittiin tarkastuskertomukset ja tarkastuksista perittiin taksan mukainen maksu.

Suunnitelmalliset tarkastukset ja näytteenotto

Suuri vesilaitos, HSY vesihuolto

Talousveden valvonta toteutui suunnitelman mukaisesti sekä näytteiden että tarkastusten osalta. Valvontanäytteet otettiin riskinarviointiin perustuen ympäristöpalveluiden laatiman näytteenottosuunnitelman mukaisesti pääsääntöisesti suurtalouksien kuten koulujen, päiväkotien, sairaaloiden ja ravintoloiden keittiöiden hanoista eri puolilta jakeluverkostoa. Ympäristöpalvelut teki suunnitelmalliset tarkastukset riskinarvioinnin perusteella HSY:n vedenpuhdistuslaitokselle sekä vesijohtoverkon työmaalle. Vuonna 2018 hyväksyttiin HSY:n laatima riskinarviointi, joka laadittiin Water Safety Plan (WSP) -periaatteen mukaisesti.

Ympäristöpalveluiden suunnitelman mukaisesti Metropolilab Oy otti talousvedestä 364 valvontanäytettä sekä lisäksi 11 tutkimustuloksen varmentavaa uusintanäytettä. Valvontatutkimuksissa oli mukana nitriitin määräitys lähtevästä vedestä. Lisäksi otettiin Sipoon Veden jakamasta talousvedestä kolme säännöllisen valvonnan näytettä Helsingin Östersundomin alueelta. HSY vesihuollon sekä Sipoon Veden Helsinkiin toimittama talousvesi täytti hyvälle talousvedelle asetetut mikrobiologiset ja kemialliset laatuvaatimukset. Mikrobiologiset laatusuositukset täyttyivät lukuunottamatta yhtä näytettä, jossa todettiin yksi koliforminen bakteeri. Kemialliset laatusuositukset täyttyivät suurimmassa osassa näytteistä.

Vuonna 2018 kehitettiin erityistilanteisiin varautumista yhteistyössä HSY vesihuollon ja Espoon, Helsingin sekä Vantaan terveydensuojeluviranomaisten kanssa.

Uima-allastilat ja allasvesi

Yleisiä uimahalleja ja muita allastiloja oli valvonnassa vuonna 2018 yhteensä 59, joista 12 oli uimahalleja, 4 maauimaloita ja 43 muita yleisiä allastiloja kuntoutuslaitoksissa, hotelleissa ja ravintoloissa sekä liikuntakeskuksissa ja kouluissa.

Allasvesinäytteitä suunniteltiin otettavan 1100-1300. Näytteitä otettiin vuoden aikana noin 1160. Suunnitelmallisia näytteitä otettiin vuoden aikana yhteensä noin 1140, lisäksi otettiin noin 20 uusintänäytettä. MetropoliLab Oy otti näytteet kohteiden näytteenottosuunnitelmien mukaisesti.

Yleisiin allastiloihin tehtiin yhteensä 30 suunnitelmallista tarkastusta, eli suunniteltu tarkastusmäärä toteutui täysin.

Uimarannat ja uimarantavesi

Uimakaudella 2018 Helsingissä oli valvonnassa 25 yleistä uimarantaa, joista 12 oli suuria yleisiä uimarantoja ja 13 pieniä yleisiä uimarantoja. Valvontasuunnitelman mukaiset tarkastukset tehtiin kaikille 25 valvonnassa olevalle uimarannalle. Lisäksi tehtiin viisi uusintatarkastusta.

Valvontanäytteitä suunniteltiin otettavan yhteensä 112. Suunnitelmallisia näytteitä otettiin yhteensä 112, joista 60 otettiin suurilta yleisiltä uimarannoilta ja 52 pieniltä yleisiltä uimarannoilta. Lisäksi otettiin kahdeksan uusintänäytettä. MetropoliLab Oy otti näytteet näytteenottosuunnitelman mukaisesti.

Vuoden 2018 uimakauden päätyttyä päivitettiin sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetuksen (177/2008) mukainen suurten uimarantojen uimavesien luokittelu, joka perustuu neljän uimakauden valvontatutkimustuloksiin. Helsingin suuret yleiset uimarannat luokiteltiin erinomaisiksi (6), hyväiksi (4) ja tyydyttäväiksi (2). Huonoon luokkaan ei sijoittunut yksikään Helsingin yleisistä uimarannoista.

Koulut ja oppilaitokset

Peruskouluja, lukioita ja muita oppilaitoksia oli suunniteltu tarkastettavaksi 55. Tarkastuksia tehtiin yhteensä 45 kohteeseen. Tarkastetuista kohteista 32:ssa (71 %) todettiin korjaavia toimenpiteitä vaativia puutteita.

Päivähoitotilat

Päivähoitotiloja suunniteltiin tarkastettavan 95. Tarkastuksia tehtiin 87 kohteeseen. Tarkastetuista kohteista 76:ssa (87 %) todettiin korjaavia toimenpiteitä vaativia puutteita.

Leikkipuistot ja muut lasten ja nuorten kohteet

Leikkipuistoja ja muita lasten ja nuorten kohteita suunniteltiin tarkastettavan 30. Tarkastuksia tehtiin 12 kohteeseen. Tarkastetuista kohteista kymmenessä (83 %) todettiin korjaavia toimenpiteitä vaativia puutteita.

15.03.2019

Sosiaalialan yksiköt

Sosiaalialan yksiköitä, kuten vanhusten palveluasunnot, lastensuojelun yksiköt ja muut sosiaalialan yksiköt, suunniteltiin tarkastettavan 20 kohdetta. Tämä tavoite toteutui. Tarkastetuista kohteista 13:ssa (65 %) todettiin korjaavia toimenpiteitä vaativia puutteita.

Korkeaa hygieniää edellyttävät huoneistot

Korkeaa hygieniatasoa edellyttäviin huoneistoihin suunniteltiin tehtäväksi yhteensä 150 tarkastusta. Näihin huoneistoihin luetaan kauneushoitolat, tatuointipaikat, solariumit, julkiset majoitushuoneistot, yleiset saunat ja julkiset liikuntatilat. Tarkastuksia tehtiin 135 ja ne jakautuivat eri tyypisiin huoneistoihin seuraavasti:

- Kauneushoitoloihin kohdistui 61 tarkastusta. Tarkastetuista kohteista 26:ssa (42 %) todettiin korjaavia toimenpiteitä vaativia puutteita.
- Tatuointipaikkoihin tehtiin tarkastuksia kymmeneen kohteeseen ja näistä kolmessa (30 %) todettiin korjaavia toimenpiteitä vaativia puutteita.
- Solariumeihin tehtiin kahdeksan tarkastusta. Näissä kohteissa ei tarvittu korjaavia toimenpiteitä.
- Majoitushuoneistoihin tehtiin 20 tarkastusta. Tarkastetuista kohteista yhdeksässä (45 %) todettiin korjaavia toimenpiteitä vaativia puutteita.
- Yleisiin saunoihin tehtiin kymmenen tarkastusta. Näistä seitsemässä (70 %) todettiin korjaavia toimenpiteitä vaativia puutteita.
- Julkisiin liikuntatiloihin tehtiin 26 tarkastusta. Seitsemässä kohteessa (27 %) todettiin korjaavia toimenpiteitä vaativia puutteita.

Terveydensuojelun valvonnan henkilöstövoimavarojen toteutuminen

Vuonna 2018 kaikkien terveydensuojelun valvontaan oli suunniteltu 24,2 henkilötyövuotta (htv), toteuman ollessa 22,2 htv (92 %). Valvonnan painopistettä ja resursseja siirrettiin suunnitelmalliseen valvontaan ja sen kehittämiseen.

Terveydensuojelun valvonnan tulot

Terveydensuojelun valvonnasta kertyi tuloja yhteensä 185 442 euroa, josta suunnitelmallisen valvonnan osuus oli 137 388 euroa. Terveydensuojelun valvonnasta saadut tulot eivät ole kohdentuneet ympäristöpalveluissa tehtävään terveydensuojelun valvontaan, vaan valvonnan tulot menevät Helsingin kaupungille.

15.03.2019

Esittelijä

yksikön päällikkö
Pertti Forss

Lisätiedot

Hannele Nurminen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 64458
hannele.nurminen(a)hel.fi

Liitteet

1 Raportointitaulukko: Terveysturvallisuuden valvontasuunnitelman toteutuminen 2018 Helsingissä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Etelä-Suomen aluehallintovirasto/Ympäristö-
terveydenhuolto

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto,
valmistelu tai täytän-
töönpano
Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Pertti Forss

Lisätiedot

Hannele Nurminen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 64458
hannele.nurminen(a)hel.fi

Liitteet

1 Raportointitaulukko: Terveysturvallisuuden valvontasuunnitelman toteutuminen 2018 Helsingissä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Etelä-Suomen aluehallintovirasto/Ympäristö-
terveydenhuolto

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto,
valmistelu tai täytän-

15.03.2019

Asia/9

---

töönpano
Liite 1

Tiedoksi

Elintarviketurvallisuusyksikkö
Ympäristöterveysyksikkö

15.03.2019

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 57, 58, 62, 64 ja 65 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 59 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta valituksella se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta valituksella myös

Rakennus- tai toimenpidelupaa koskevassa asiassa:

- se, jonka oikeuteen, etuun tai velvollisuuteen päätös välittömästi vaikuttaa
- viereisen tai vastapäätä olevan alueen omistaja ja haltija
- sellaisen kiinteistön omistaja ja haltija, jonka rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen päätös voi olennaisesti vaikuttaa
- elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus silloin, kun rakennusluvan mukainen rakentaminen merkitsee purkamislupaa edellyttävän valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävän rakennuksen purkamista

Maisematyö- tai rakennuksen purkamislupaa koskevassa asiassa:

- se, jonka oikeuteen, etuun tai velvollisuuteen päätös välittömästi vaikuttaa
- kunnan jäsen
- kunta ja naapurikunta, jonka maankäytön suunnitteluun päätös vaikuttaa

15.03.2019

- elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus rakennuksen purkamista koskevasta päätöksestä silloin, kun rakennus on valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävä

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun päätös on julkipanon jälkeen annettu.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

15.03.2019

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, johon asiaa koskevat ilmoituksen valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 260 euron oikeudenkäyntimaksun. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Faksinumero: (09) 655 783
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11–13
Puhelinnumero: (09) 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

15.03.2019

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 60 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta

- se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa
- viereisen tai vastapäätä olevan alueen omistaja ja haltija
- sellaisen kiinteistön omistaja ja haltija, jonka rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen päätös voi olennaisesti vaikuttaa
- kunta
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, jos rakennusluvan mukainen rakentaminen merkitsee purkamislupaa edellyttävän valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävän rakennuksen purkamista.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun päätös on julkipanon jälkeen annettu.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5

15.03.2019

Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, johon asiaa koskevat ilmoituksen valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 260 euron oikeudenkäyntimaksun. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

15.03.2019

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Faksinumero: (09) 655 783
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11–13
Puhelinnumero: (09) 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

4 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 61 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

15.03.2019

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

15.03.2019

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 260 euron oikeudenkäyntimaksun. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

5 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 63 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella Helsingin hallinto-oikeudelta.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, etuun tai velvollisuuteen päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

15.03.2019

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on luovutettu asianosaiselle tai hänen lailliselle edustajalleen.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Postitse saantitodistusta vastaan lähetetystä päätöksestä katsotaan asianomaisen saaneen tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomaisen ja valituksen toimittaminen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

15.03.2019

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutosta siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 260 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: Helsingin kaupungin kirjaamo
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Faksinumero: (09) 655 783
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11–13

15.03.2019

Puhelinnumero: (09) 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

15.03.2019

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto

Silvia Modig
puheenjohtaja
57-61 §

Leo Stranius
puheenjohtaja
62-65 §

Pirjo Moberg
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Pertti Villo

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 19.03.2019.